

MEMÒRIA 2012

Parc Natural
dels Aiguamolls
de l'Empordà

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural
Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Índex

I.	Informació general	
	▪ Dades generals.....	pàg. 5
	▪ Normativa aplicable	pàg. 5
	▪ Principals valors.....	pàg. 7
	▪ Objectius estratègics.....	pàg. 8
	▪ Estructura de l'equip de gestió.....	pàg. 10
	▪ Inventari d'equipaments.....	pàg. 11
	▪ Composició òrgans rectors.....	pàg. 11
	▪ Publicacions pròpies.....	pàg. 13
	▪ Mapa.....	pàg. 14
	▪ Gràfica meteorològica.....	pàg. 15
II.	Actuacions executades	
	▪ Presentació i principals actuacions executades.....	pàg. 18
	▪ Òrgans Rectors	pàg. 18
	▪ Direcció i equip de gestió	pàg. 19
	▪ Normativa, plans i programes	pàg. 19
	▪ Protecció i conservació del patrimoni natural.....	pàg. 20
	▪ Ús públic: informació, comunicació i educació ambiental.	pàg. 29
	▪ Creació i manteniment d'equipaments i infraestructures....	pàg. 43
	▪ Desenvolupament local sostenible.....	pàg. 58
	▪ Relacions i col·laboracions institucionals.....	pàg. 67
	▪ Vigilància.....	pàg. 68
	▪ Gestió administrativa i econòmica.....	pàg. 68
III.	Execució pressupostària	
	▪ Dades generals del pressupost	pàg. 73
	▪ Gràfics.....	pàg. 75
	▪ Detall per actuacions.....	pàg. 77

I. Informació general

Dades generals

L'any 1985, el paratge natural dels Aiguamolls de l'Empordà va passar a ser considerat com espai natural de protecció especial, d'acord amb la *Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals (DOG 556, de 28/06/1985, de la Presidència de la Generalitat)* i passà a denominar-se Parc Natural. Un cop aprovada aquesta Llei el *Decret 231/1985 de 15 de juliol, de concreció topogràfica dels límits del paratge natural d'interès nacional i de les reserves integrals d'interès zoològic i botànic dels Aiguamolls de l'Empordà, (DOGC 582, de 30/08/1985, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques)* aprova la concreció topogràfica dels límits d'aquests paratges.

Una part del riu Fluvià que inclou l'illa de Caramany, és reserva natural parcial per a la protecció de la llúdriga (decret 123/1987), està inclosa a la llista de zones humides d'importància internacional segons el Conveni de Ramsar; les Reserves Naturals Integrals són zones d'Especial protecció per les Aus (Directiva CEE/409/79).

Àmbit territorial del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

Terme municipal	Superfície dins el Parc (ha)	% respecte l'espai*	Superfície municipi ** (km2)	% respecte municipi
Castelló d'Empúries	2.725,7 ha	57,6%	42,3	64,4%
L'Armentera	30,8 ha	0,7%	5,6	5,5%
L'Escala	103,5 ha	2,2%	16,3	6,3%
Palau-saverdera	447,9 ha	9,5%	16,5	27,1%
Pau	221,4 ha	4,7%	10,7	20,7%
Pedret i Marzà	119,4 ha	2,5%	8,7	13,7%
Peralada	424,8 ha	9,0%	43,6	9,7%
Roses	50,6 ha	1,1%	45,9	1,1%
Sant Pere Pescador	598,6 ha	12,7%	18,5	32,4%
Total	4.722,7 ha	100,0%	208,1	22,7%

* % de la superfície del municipi inclosa al parc respecte el total de la superfície protegida

** % de la superfície del municipi inclosa al parc respecte la superfície total del municipi.

Font: IDESCAT

Normativa aplicable

La legislació que fa referència a la protecció legal dels Aiguamolls de l'Empordà al pas dels anys és:

- ✓ Llei 21/1983, de 21 d'octubre, de declaració de paratge natural d'interès nacional i reserves integrals zoològiques dels Aiguamolls de l'Empordà. (DOGC 380, 11/11/83).
- ✓ Decret 136/84, de 17 d'abril, de desplegament de la Llei 21/1983, de 28 d'octubre de declaració de paratges naturals i de reserves integrals zoològiques i botàniques dels Aiguamolls de l'Empordà (DOGC 436, 23/05/84).

- ✓ Llei 12/1985, de 13 de juny, d'Espais Naturals (la denominació passar a ser: parc natural) (DOGC 556, 28/6/85)
- ✓ Llei 231/1985, de 15 de juliol, de concreció topogràfica dels límits del paratge natural d'interès nacional i reserves integrals zoològiques i botàniques dels Aiguamolls de l'Empordà.
- ✓ Decret 123/1987, de 12 de març. Declaració de reserves naturals per a la protecció d'espècies animals en perill de desaparició a Catalunya (declara la reserva de Caramany-Fluvià, riba) (DOGC 833, 29/04/87)
- ✓ Zona d'especial protecció, setembre 1987, d'acord amb la Directriu 79/409 CEE, de conservació dels ocells.
- ✓ Resolució 15 març 93, inclusió a la llista del Conveni de zones humides d'importància internacional, especialment com a hàbitat per als ocells aquàtics (Ramsar) (BOE 73, 26/03/93).

La gestió administrativa del Parc es fonamenta en les següents bases jurídiques:

- ✓ Llei 21/1983 crea la Junta de Protecció dels Aiguamolls de l'Empordà, que és l'òrgan de gestió de les reserves integrals i dels paratges naturals.
- ✓ Decret 136/84, defineix que ha de nomenar el Director i quines són les seves funcions.
- ✓ Llei 12/85 crea el Consell de Protecció de la Natura i quines són les seves funcions.
- ✓ Decret 171/1986, de 5 de juny, sobre òrgans gestors del Parc Natural i de les reserves naturals dels aiguamolls de l'Empordà (DOGC 705 del 25/06/1986).
- ✓ Decret 125/1992, de l'11 de maig, sobre remodelació dels òrgans rectors del Parc, estableix la composició definitiva de la Junta de Protecció, i per tant, amb una funció gestora.
- ✓ Decret 297/1999, de 26/11/99, de creació i reorganització de departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Les bases jurídiques relacionades amb el Parc són les següents:

- ✓ Llei 21/1983, de 28 d'octubre, declaració de paratges naturals d'interès nacional i de reserves integrals zoològiques i botàniques dels Aiguamolls de l'Empordà (DOGC 380 de 11/11/1983).
- ✓ Decret 136/1984, de 17 d'abril, de desplegament de la Llei 21/1983.
- ✓ Llei 12/1985 de 13 de juny, d'espais naturals.
- ✓ Decret 231/1985, de 15 de juliol, de concreció topogràfica dels límits del paratge dels Aiguamolls de l'Empordà.
- ✓ Decret 123/1987, de 12 de març, sobre declaració de reserves naturals parcials per a la protecció d'espècies animals en perill de desaparició a Catalunya (DOGC 833 del 29/04/1987)
- ✓ Orden de 20 de mayo de 1987 por la que se modifica la Orden de la Presidencia del Gobierno de 23 de mayo de 1977 sobre zonas prohibidas y restringidas al vuelo (BOE 126 del 27/5/87).
- ✓ Decret 328/1988 d'11 d'octubre, pel qual s'estableixen normes de protecció i addicionals en matèria de procediment en relació a diversos aqüífers de Catalunya.
- ✓ Aprovació del Pla especial de regulació d'usos d'acampada al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (DOGC núm. 1090 de 9/1/1989). Ordre de 8 d'octubre de 1991, sobre barems de valoració de les espècies de la fauna autòctona de Catalunya. Protegida i cinegètica.

- ✓ Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural (DGGC 1714 de l'1/3/1993)
- ✓ Directiva 92/43/UE relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (Directiva hàbitats).
- ✓ Resolución de 15 de marzo de 1993, de la Subsecretaría, per la que se dispone la publicación del Acuerdo del Consejo de Ministros de 21 de febrero de 1992, por el que se autoriza la inclusión de nueve humedales en la lista del Convenio de Humedales de importancia internacional, especialmente como hábitat para las aves acuáticas. (Ramsar, 2 de febrero de 1971) BOE 73 del 26/03/1993).
- ✓ Llei 3/1994, de 20 d'abril, de modificació de la Llei 3/1998, de protecció dels animals.
- ✓ Ordre, de 23 de novembre de 1994, per la qual s'amplia la relació d'espècies protegides a Catalunya.
- ✓ Edicte de 16 de març de 1999, pel qual es fa públic el text que recull les determinacions de contingut normatiu del Pla hidrològic de les conques internes de Catalunya. (DOGC 2895, de 25/05/1999)
- ✓ Proposició no de llei sobre l'aprovació del Pla especial de protecció del paisatge i del sistema de corredors biològics entre el Parc Natural del Cap de Creus i el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (BOPC 90, de 12/9/2000).
- ✓ Resolució 722/VI del Parlament de Catalunya, sobre l'aprovació del Pla especial de protecció del paisatge i del sistema de corredors biològics entre el Parc Natural del Cap de Creus i el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (BOPC 197, de 18/06/2001)-
- ✓ Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals. (derogació de la Llei 3/1998, del 4 de març i ampliacions).
- ✓ Llei 6/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge.
- ✓ GOV/254/2010, de 23 de novembre, pel qual s'aprova definitivament el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Aiguamolls de l'Empordà, als termes municipals de l'Armentera, Castelló d'Empúries, l'Escala, Palau-saverdera, Pau, Pedret i Marzà, Peralada, Roses, Sant Pere Pescador, Torroella de Fluvià i Ventalló.

Principals valors

Els Aiguamolls de l'Empordà és la segona zona humida de Catalunya. La formen un conjunt d'estanys i prats inundables a la confluència dels rius Muga i Fluvià.

L'espai natural és el millor exemple de riberals de la plana baixa empordanesa, formada per l'aportació de sediments dels rius Muga i Fluvià amb un domini de materials recents quaternaris. La disposició de la plana entre el cap de Creus i el Montgrí va permetre la formació de deltes i dipòsits de desembocadures que formaren una barrera litoral amb una costa de dunes. Cal assenyalar l'especial diversitat de sòls salins i l'interessant gradient de sorres i llims. La formació de la plana va permetre l'aparició d'una important zona de llacunes litorals i zones aigualoses o aiguamolls.

Els ambients o àmbits biogeogràfics que es poden diferenciar al parc natural dels Aiguamolls de l'Empordà són els que es descriuen des de l'interior cap a la costa:

1. La plana al·luvial.
2. Plana d'inundació
3. Les maresmes litorals
4. La platja i la duna costanera.

L'espai natural constitueix un hàbitat privilegiat per a la fauna, especialment, els ocells aquàtics. La vegetació té unes característiques especials que la distingeixen força de les zones properes, assemblant-se més a la vegetació de les planes litorals que es troben al nord del Pirineu. Ecosistemes de clara influència marina constituïts per les platges, les àrees de salicornies i els salabrors. Especialment importants són els espais que se situen entre les desembocadures dels rius Muga i Fluvià, on trobem un seguit de llacunes (Rogera, La Llarga, la Fonda..)

A les zones més interiors o bé allà on l'aigua és aportada bàsicament pels recs, s'hi situen les basses oligohalines, sempre envoltades per grans masses de vegetació palustre. Com a més rellevants hi trobem la Massona, els estanys de Vilaüt i Mornau, les basses d'en Coll i del Ter Vell. Entremig d'aquests hàbitats típicament aquàtics, s'hi emplacen els espais de conreu, els prats de dall i les pastures (les closes), en força casos restes d'estanys i marjals avui ja desapareguts.

A la franja de transició cap a la plana interior, en aquells punts enlairats o allà on l'home hi ha intervingut de manera més dràstica, apareixen els conreus de cereals, els farratges i els fruiterars. Una nombrosa xarxa de recs, canals i tota mena de cursos d'aigua recorre per complet aquestes zones. És al seu voltant que hi creix la vegetació arbòria de ribera, la qual constitueix en molts sectors l'únic element d'alçada que es destaca enmig d'un paisatge tan planer.

Les tres reserves naturals integrals són les àrees que donen més caràcter i rellevància al Parc:

1. Al nord la Reserva dels Estanys amb els estanys de Castelló, Palau, Vilaüt i Mornau, amb grans canyissars, balques i prats inundables.
2. Al centre, la Reserva de les Llaunes, el sistema llacunar entre les desembocadures dels rius Muga i Fluvià, amb llacunes, prats salobres i dunes.
3. Al riu Fluvià, l'Illa de Caramany, bosc de ribera.

Objectius estratègics

Objectius Generals

- a) Preservar de manera estricta i restaurar, quan escaigui, els sistemes naturals terrestres i marins del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, els valors hidrològics, geològics, botànics, faunístics i ecològics i els elements d'interès cultural que conté i la integritat del seu paisatge.
- b) Establir les directrius i les normes generals d'ordenació, ús i gestió. Ordenar i regular els usos i les activitats humanes que es localitzen a l'espai, per tal que puguin desenvolupar-se de forma compatible amb l'objectiu anterior.
- c) Establir l'estructura general d'ordenació de l'espai protegit i programar les actuacions necessàries que han de ser assumides per l'administració per implantar-la.

Objectius Específics

- a) Transcriure sobre cartografia detallada les delimitacions del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, les figures de protecció especial que s'hi declaren i la zonificació específica establerta del Pla Especial.

- b) Preservar els elements geològics i geomorfològics d'interès de l'espai i, particularment, els sistemes dunars, les llacunes litorals d'origen natural i els meandres del Fluvià que encara es conserven.
- c) Prevenir l'espai d'aquelles activitats susceptibles d'accelerar els processos erosius naturals i de modificar l'equilibri dels processos naturals.
- d) Protegir la dinàmica hidrogeològica i la qualitat de les aigües subterrànies i establir mesures que permetin la recuperació de la dinàmica hidrogeològica natural i la reducció de la contaminació de les aigües subterrànies.
- e) Protegir els recursos hídrics i la qualitat de les aigües per a la preservació dels sistemes naturals que en depenen.
- f) Protegir estrictament les zones humides de l'espai i adoptar mesures agroambientals i de manteniment i/o restauració per a la preservació de llacunes, basses, closes i cursos d'aigua.
- g) Evitar o minimitzar la fragmentació dels hàbitats en el conjunt de l'espai, i particularment, en aquelles àrees que mantenen una major integritat i naturalitat.
- h) Establir unes mínimes mesures de protecció a les àrees de connexió del Parc Natural entre els diferents sectors del mateix i amb la resta d'espais naturals d'interès propers (Vila-sacra i Peralada, Serra de Verdera i Cap de Creus, Montgrí i el Baix Empordà i el Massís de l'Albera), respectant en tot cas la legislació urbanística vigent.
- i) Ordenar els usos, aprofitaments i activitats a l'àmbit marí de l'espai, definit per la batimètrica dels -6m corresponent a l'àmbit inclòs dins el Conveni Ramsar.
- j) Protegir de forma especial els ambients amb presència de comunitats naturals d'especial interès, com són els hàbitats de totes les zones humides actuals, els fluvials i de bosc de ribera, els prats de dall i les closes, els sorrals costaners i els sòls salins.
- k) Protegir les espècies i les poblacions de flora i fauna de l'espai, especialment aquelles que tenen un caràcter endèmic, o que estan amenaçades en el conjunt de l'espai.
- l) Potenciar les comunitats vegetals autòctones pròpies de l'espai en aquelles zones que han patit afectacions recents o que han estat substituïdes per comunitats o espècies no pròpies de la zona.
- m) Protegir el paisatge de l'espai i regular les infraestructures i/o instal·lacions que el puguin afectar visualment o malmetre el seu valor
- n) Regular el trànsit de vehicles per l'espai i les actuacions en camins i pistes que discorren dins l'espai.
- o) Establir directrius per a l'aprofitament dels recursos naturals, que faci compatible la conservació dels sistemes naturals amb els aprofitaments tradicionals, en particular l'activitat agrícola, ramadera, forestal, pesquera i cinegètica.
- p) Establir directrius en relació a l'activitat socioeconòmica tradicional, per tal que pugui desenvolupar-se de manera sostenible. Establir un marc de referència, perquè les infraestructures i serveis destinats a la població local que puguin desenvolupar-se de

manera compatible amb la conservació global de l'espai natural, i puguin repercutir positivament en la millora de la qualitat de vida.

- q) Ordenar l'ús i accés públic i les activitats turístiques i de lleure que es desenvolupen a l'espai, per tal que siguin compatibles amb la seva conservació global.
- r) Protegir el patrimoni arqueològic, històric, arquitectònic i cultura de l'espai.

Estructura de l'equip de gestió

Personal propi

- **Àrea de direcció i administrativa**
 - Sergio Romero de Tejada Martínez, director
 - Antònia Rojas González, aux. administrativa, gestió econòmica, comptable.
 - Dolors Quer Puntill, administrativa, gestió administrativa, secretària direcció.
 - Cecília Cano Navarro, subaltern, amb suplement d'aux. administrativa per feines de suport a l'àrea i pròpies d'aquesta categoria.
- **Àrea d'Ús Públic i d'Educació Ambiental.**
 - Anna Colomer Arnau, responsable d'àrea, oficial agrari manteniment, amb suplement d'encarregada.
 - Josep Espigulé Dalmau, tècnic mig, responsable d'educació ambiental.
 - Margarita Rosés Vidal, aux. administrativa.
 - Mireia Jiménez Monegal, informadora caps de setmana i festius i suport als grups de voluntaris que col·laboren amb el Parc.
- **Centre de Documentació**
 - Rosa Llinàs Viola, tècnica superior, responsable del Centre de Documentació.
- **Àrea Manteniment**
 - Gabriel Pujadas Pujol, encarregat de manteniment, (jubilació parcial del 18%)
 - Joan Gassó Girmé, transferència funcional de 1 de maig de 2012 i administrativa de l'1 de novembre de 2012 del Departament d'Empresa i Ocupació cap de segona manteniment, actualment amb un contracte de jubilació parcial d'un 25% de la jornada des del dia 27 de desembre de 2012.
 - Jordi Giró (contracte de relleu del 75%), substitució d'en Joan Gassó.
 - Josep Garcia Vergelino, fuster
 - Ernest Sagué Costal, tasques agràries. (jubilació parcial del 75%).
 - José Maria Tomàs Sampedro (contracte de relleu del 75%), a partir del dia 23 de desembre de 2010., substitució de l'Ernest Sagué
 - Josep Maria Brugués Palomer, conductor i encarregat del manteniment de vehicles.
 - Cristina Bertran Saló, aux. administrativa.

- **Pla d'Ocupació**
Ivan Casas Tibau, àrea de manteniment del 05/07/12 al 19/10/12

- **Becari**
Ricard Sabà Riera, enginyer agrònom, contractat 2.5 mesos.
(del 9 de juliol a 24 de setembre)

Personal extern:

- **Forestal Catalana**

Tècnic

Jordi Pich Caneda, enginyer tècnic forestal, grup B, fix

Brigada de manteniment

Stefan Siegert, oficial manteniment, fix
Pelai Jaques Bahí, oficial manteniment, fix
Daniel Martin Serra, oficial manteniment, fix

- **Empresa de serveis d'informació i educació ambiental.**
"La Copa" va ser l'empresa concessionària que fins el 30 de setembre va dur a terme els serveis d'informació i educació ambiental.

Inventari d'equipaments

- La masia de "El Cortalet", és on està ubicat el Centre d'Informació del Parc, les aules d'educació ambiental, sala d'exposicions, el Centre de Documentació, Sala d'Actes, Sala de Juntes i les diferents àrees de gestió. També s'ha cedit un espai al Cos d'Agents Rurals i un altre a l'entitat APNAE.
- Garatges pels vehicles.
- Taller de fusteria.
- Magatzems.
- Vestidors del Cos d'Agents Rurals.
- Edifici del centre de Recuperació de Fauna
- Edifici del Mas Matà, utilitzat pels camps de treball, campaments, voluntariat.
- Cobert del Mas de Can Comas, funciona actualment com a refugi del bestiar.
- Mas de Can Comas, amb una àrea rehabilitada d'uns 100 m2.

Composició òrgans rectors

La Junta Rectora l'any 2012 estava constituïda per:

President

Josep Blanch Dalmau
Alcalde de Pau

Secretari

Sr. Sergio Romero de Tejada Martínez.
Director del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

Membres

Sra. Concepción Marchante Leganés
Subdirectora General de Biodiversitat

Sr. Jordi Aurich Taberner
Director dels Serveis Territorials a Girona

Sra. Rosa Geli Anglada
Directora de l'Oficina Comarcal de l'Alt Empordà.

Sr. Christian Serarols i Tarrés
Director del Departament d'Empresa i Ocupació a Girona

Sra. Núria Gómez i Morell
Directora del Departament de Governació i Relacions Institucionals a Girona

Sr. Antoni Baulida i Casadellà
Director dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Girona

Sr. Josep Cortadellas Gratacós
Director dels Serveis Territorials del Departament de Territori i Sostenibilitat a Girona

Sr. Diego Moxó Güell
Director de l'Àrea de Gestió del Medi de l'Agència Catalana de l'Aigua

Sr. Joan Cortada Puig
Representant ajuntament de Castelló d'Empúries.

Sr. Jordi Martí i Deulofeu
Alcalde de l'Ajuntament de Sant Pere Pescador

Sr. Vicens Llovet Roqué
Representant dels propietaris dels terrenys inclosos al Parc Natural

Sr. Joan Dalmau Garriga
Representant de les entitats i organitzacions professionals agràries de la zona

Sr. Antoni Casademont Mundet
Representant de les entitats i organitzacions professionals agràries de la zona

Sr. Joan Font Garcia
Representant de l'associació IAEDEN

Sr. Francesc Espinal Trias
Representant de l'associació DEPANA

Sr. Isabel Pont Castejón
Representat del Consell Universitari de Catalunya

Sr. Xavier Llimona Pagès.
Sr. Lluís Vilar Sais
Sr. Antoni Palau Ibars,
Sr. Jordi Sargatal vicens
Tècnics designats a proposta de l'Institut d'Estudis Catalans.

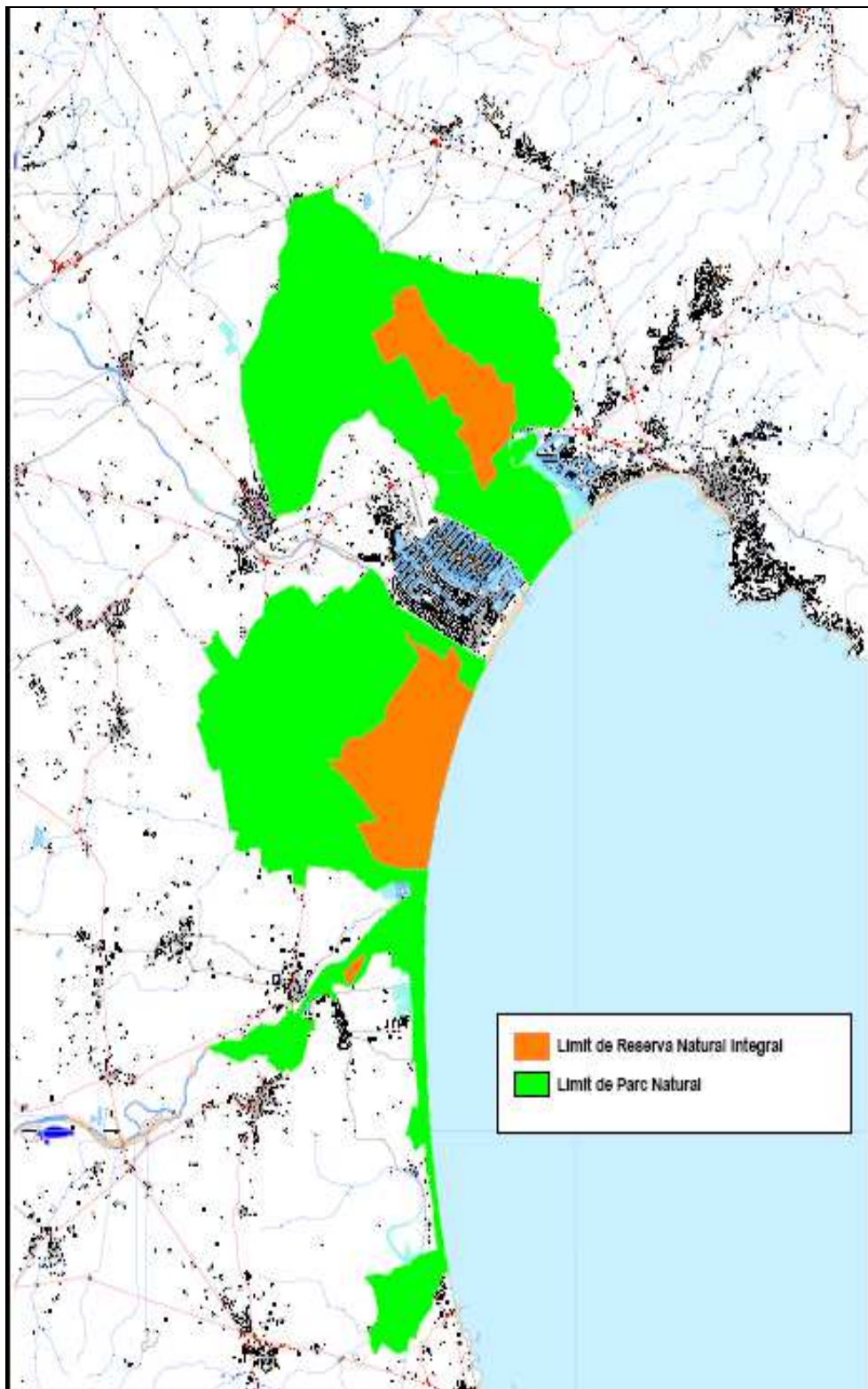
Publicacions pròpies de l'espai

- Publicacions pròpies de l'espai.

- **Itineraris 1** El Cortalet - Mas del Matà - Amb els idiomes: Català, Castellà, Anglès i Francès.
- **Itineraris 2** Mas del Matà - Platja de Matà - Les Llaunes - Amb els idiomes: Català, Castellà, Anglès i Francès.
- **Itineraris 4** El Cortalet - Estany Europa -. Amb els idiomes: Català, Castellà, Anglès, i Francès.
- **Itinerari Literari Les closes de M. Àngels Anglada** – Parc dels Aiguamolls de l'Empordà, Departament de Medi Ambient, Diputació de Girona i Ajuntament de la Comtal Vila de Castelló d'Empúries.
- **Ruta dels Estanys 38 km** d'itinerari en bicicleta – Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, Ajuntament de Castelló d'Empúries i Ajuntament de Peralada. Amb idiomes català, castellà, anglès, francès, alemany i holandès.
- **Tríptic de "La Lupa"** Aiguamolls de l'Empordà.
- **50 ocells del Parc**, Departament de Medi Ambient i Habitatge, Dibuixos Francesc Jutglar, VEGAP, Girona, 2004, Realització Jordi Martí Aledo amb la col·laboració de Lynx Edicions.
- **Les papallones del Parc**, Aiguamolls de l'Empordà, Departament de Medi Ambient, Diputació de Girona, text i assessorament tècnic Constantí Stefanescu, disseny i dibuix: Cristine Coveney.
- **La vegetació del Parc**, Aiguamolls de l'Empordà, Departament de Medi Ambient i Habitatge. Disseny i dibuix: Pol Serra i Montse Rubio.
- **Festival de les Aus, 2012**, Aiguamolls de l'Empordà, Departament D'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Disseny: Martí Tur

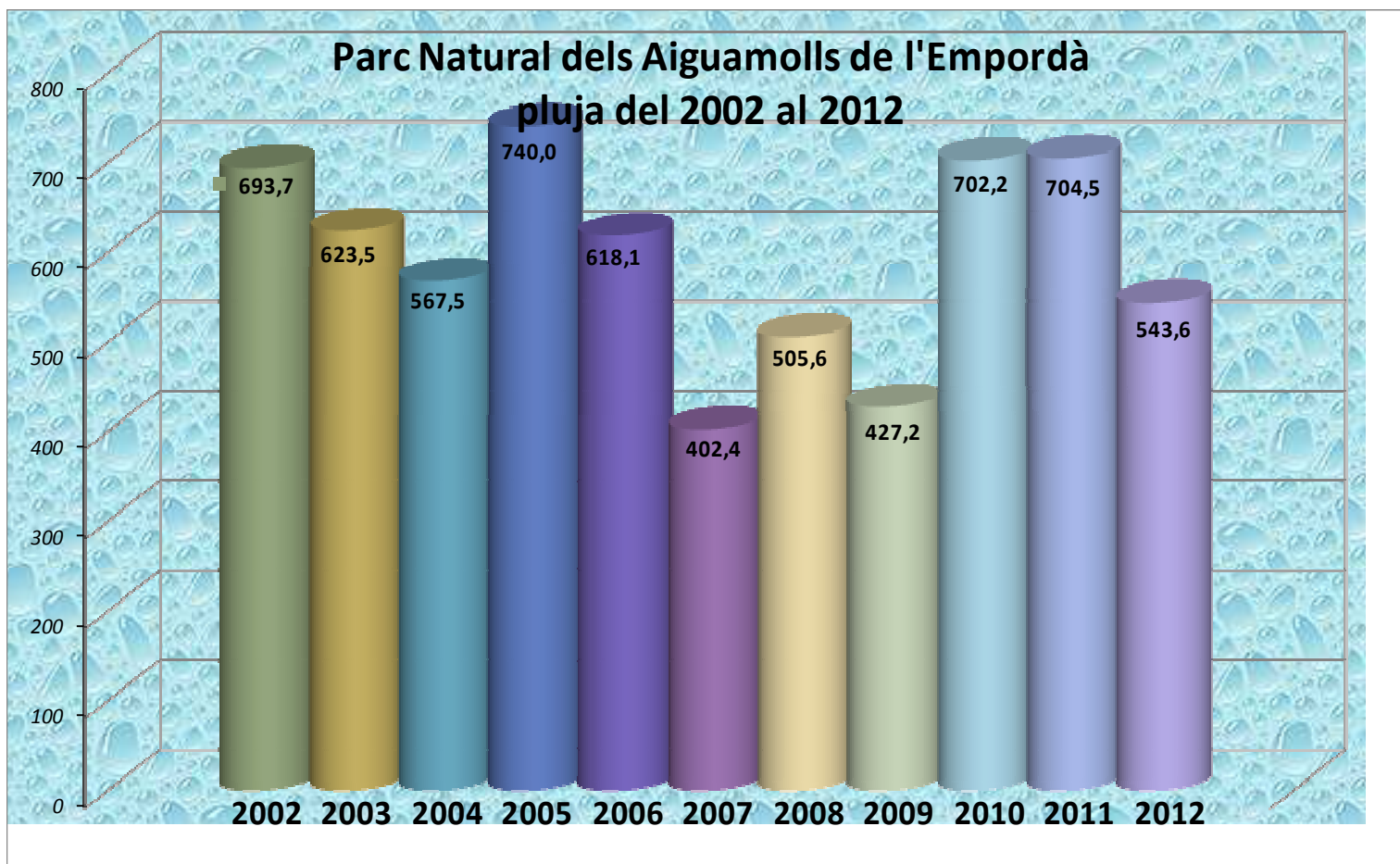
Mapa

Gràfica de pluja total (en mm)

													Estació Meteorològica del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.	
any/Mes	gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	setembre	octubre	novembre	desembre	total L. any	
1984	5,8	29	94,3	40	130	39,7	5	55	82,2	21,6	91,7	31,6	626	
1985	9,6	7,5	51,7	48,5	113,6	49	28,1	16,5	2,5	157,7	40,4	11,8	537	
1986	106,3	64	54	26,2	11	9,7	3,7	88,4	19,1	231,4	12,2	9,6	635	
1987	40,1	45,8	68,7	13	35	19,7	31,2	43,8	2	308,3	27	71,5	706	
1988	55,1	0	12,8	74	84	18,3	0	5	43,5	13	76	0,3	382	
1989	23,7	19,3	6,5	115,1	25	51,1	0	40,1	43,7	14,3	157	37,3	533,1	
1990	36,7	1,1	1	55,3	89,2	46	58,7	13,7	103	107,4	51,6	17,6	581,3	
1991	25	43,3	75,5	26,4	102,1	30,1	12,6	17,5	57,2	52,8	36,4	123,1	602	
1992	127,4	49,1	42	18,3	81,7	290,5	52,1	39,5	35,2	117,3	2,4	81,4	936,9	
1993	1	95	59,6	111,5	16,8	45,7	34,7	22	85,2	181	253,2	4	909,7	
1994	21,1	45,8	0	70,5	27	34,6	4,5	11,3	153,6	483,8	18,8	36,1	907,1	
1995	22,4	0	11,1	7,5	45	34,6	18,1	72,5	65,5	54	72,8	141,6	545,1	
1996	163,7	55,2	140,1	62	14,6	33,2	15	25,5	63,6	19,8	99,4	141,4	833,5	
1997	80,4	1,4	0	17	45,6	78,4	65,8	51,4	35,6	86,6	79,8	41	583	
1998	22,6	61,4	2,8	103,8	16,8	44	6,5	36,5	46,8	30,8	12,4	48,8	433,2	
1999	67,8	1,4	23,8	43,6	93,1	28,4	22,8	10,6	146	52,4	84,6	10	584,5	
2000	43,4	7,6	36,8	37	35,4	47,2	17,6	6,6	28,4	39	21	98,6	418,6	
2001	150,2	8	40,6	16,4	16,8	7	21,8	7	40,6	44,8	122,6	0	475,8	
2002	19	27	10	191,2	85,8	39,2	20,1	42,4	42	95,8	28,4	92,8	693,7	
2003	72	109,6	34,8	32,4	24,6	6,4	3	20,9	62	112,8	31,6	113,4	623,5	
2004	43,8	49	65,4	149,8	93,6	13,8	27	2,8	34,7	48,6	8,2	30,8	567,5	
2005	3	125	14	24	94	11	17	22	44	299	86,2	0,8	740	
2006	125,4	8,6	27,9	16,6	22,6	0	7	57,4	260,5	59,3	0,4	32,4	618,1	
2007	3,6	78,8	23,6	50,4	54	6	1,2	72	0	59	14,8	39	402,4	
2008	30	24	40,6	36,8	109	28,2	24,4	24,4	23,8	16,4	41,8	106,2	505,6	
2009	52,4	47	39,6	86	15,8	36,4	14,6	2,6	23,4	55	39,8	14,6	427,2	
2010	36	108,8	77	21,8	116	7,6	4	49,6	101,2	104,6	60,4	15,2	702,2	
2011	64,2	13,5	132,7	30,8	15,8	76,8	54,9	17,2	15,8	126,2	156,6	0	704,5	
2012	17	1	46,8	40,6	71,8	27,2	36,6	27,4	112,6	132,4	30,2	0	543,6	

II. Actuacions executades

Presentació i resum dels aspectes més destacats

Anem incrementant el número de visitants any rere any, la qual cosa indica que el parc s'afiança com a destí turístic ornitològic. Durant el 2012 hem tingut 225.000 visitants malgrat els problemes pressupostaris.

A partir de l'octubre s'ha finalitzat la oferta pedagògica gratuïta als centres educatius dels municipis del parc natural, no obstant això els participants en les activitats del parc varen ser només lleugerament inferiors a anys anteriors.

Quant a la educació en el lleure (casals d'estiu, campaments, etc..) es va notar durant aquest any una forta davallada als campaments d'estiu i camps de treball degut a la crisi.

En l'àrea de manteniment, s'ha continuat amb la remodelació dels baixos del Mas Matà amb la finalitat que a l'estiu del 2013 sigui un punt d'informació i educació ambiental plenament operatiu.

S'ha treballat amb l'automatització del control dels nivells d'aigua de l'estany del Cortalet i la millora del sistema d'inundació dels diferents sectors del parc, amb criteris d'eficiència energètica i increment de la biopermeabilitat com és el cas de la comporta Massona-Sirvent.

En el marc del desenvolupament local sostenible, s'ha progressat en l'increment de les zones acollides a les mesures agroambientals per recuperar les closes, actualment existeixen quasi 1400 ha d'aquest hàbitat d'interès comunitari al parc. Paral·lelament es continua amb la aposta de potenciar la ramaderia extensiva ecològica amb un segell de qualitat del parc natural, amb el convenciment que és una de les millors eines per donar valor econòmic a l'hàbitat de les closes i garantir el seu futur.

Òrgans Rectors

Reunió de la Junta de Protecció del Parc el dia 17 de maig de 2012 amb els següents acords:

1. Aprovació de l'acta de la reunió anterior.
2. La Junta va acordar acceptar la proposta de nomenament del Sr. Josep Blanch Dalmau com a President de la Junta de Protecció del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, efectuada pel Sr. Josep Escorihuela Mestre, director general del Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.
3. Aprovació del programa d'actuacions previst per l'exercici 2012 del Parc Natural, que s'executarà en funció de la disponibilitat pressupostària de la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat.
4. És va acordar que, sobre la gestió de la Reserva Natural Integral de l'estany de Mornau, propietat de l'INCASOL, es mantingui una gestió de conservació lligada al

Parc Natural; i que la resta de closos de la finca de Torre Mornau, mantingui un tipus de gestió l'objectiu del qual sigui lligar-les a la conservació de l'espai natural.

Direcció i equip de gestió

- Personal propi

Durant l'any 2011 es va mantenir l'estructura habitual de l'equip de gestió distribuïda en les diferents àrees que s'han especificat a l'apartat d'estructura de l'equip de gestió.

- Pla d'ocupació:

Es va cobrir amb un oficial per dur a terme tasques de manteniment per un període de 3 mesos i mig.

- Encomanes de Serveis

- Brigada de manteniment de l'empresa pública Forestal Catalana, composta de tres persones per tasques de manteniment i treball de camp i d'un tècnic per tasques de col·laboració amb la direcció del Parc amb temes d'informes i relacions amb la pagesia.

- Contracte de serveis d'informació i d'educació ambiental amb l'empresa La Copa, fins a 30 de setembre de 2012.

- Becaris i col·laboracions externes

En el marc del Programa de cooperació educativa, entre la Universitat de Lleida i el Departament d'Agricultura vam tenir durant dos mesos i mig el becari Ricart Sabà Riera que va treballar en la recopilació de dades històriques del servei de seguiment ornitològic introduint aquestes dins el web ornitho.cat.

Normativa, plans i programes

Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Aiguamolls de l'Empordà, als termes municipals de l'Armentera, Castelló d'Empúries, l'Escala, Palau-saverdera, Pau, Pedret i Marzà, Peralada, Roses, Sant Pere Pescador, Torroella de Fluvià i Ventalló. (Acord GOV/254/2010)

El Pla especial és un instrument legal que ordena i protegeix, mitjançant una normativa específica, els espais naturals protegits i està en coordinació amb:

- El Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge que fixa els aspectes generals i permanents de l'ordenació de l'espai.
- El Pla rector d'ús i gestió que programa les actuacions per un període determinat i estableix les determinacions necessàries per a la gestió efectiva del Parc.
- Els Programes d'actuació anual que executen les previsions pressupostàries i apliquen els instruments de planificació.

Protecció i conservació del patrimoni natural

Seguiment ornitològic

La temporada de nidificació al Parc Natural durant la primavera de 2012 va ser diversa, amb algunes dades satisfactòries per certes espècies prioritàries, mentre que d'altres van patir una davallada en les seves poblacions nidificants.

Algunes espècies d'interès, pròpies de canyissars van tenir xifres baixes: la colònia d'agró roig de l'Estany de Palau es va mantenir amb 32 parelles, després de la caiguda fins les 31 parelles de l'any 2011, mentre que el nombre de parelles reproductores d'arpella (un màxim de 5), va ser la més baixa dels darrers 10 anys. També el cas de la polla blava, amb una única parella nidificant a l'Estany Europa, sembla tendir cap a l'extinció de l'espècie a la comarca.

D'altra banda, es van incrementar o mantenir bona part de les espècies nidificants. Aquest és el cas de la cigonya blanca (amb xifra màxima i arribant a les 59 parelles), l'ànec grisat (amb unes 26-29, les xifres històriques més elevades) o el gaig blau (passa de 19 a unes 23-27 també amb el màxim històric al parc natural), mentre que la boscarla mostatxada, amb més de 7 parelles, va assolir la millor xifra al parc, tot i que probablement subestimada anys enrere. En el cas del bitó, es van detectar 3 mascles territorials cantant, la xifra més elevada des de l'any 2006. Els rapinyaires d'indrets interiors van mantenir presència nidificant, com el xoriguer petit al sector de Vilaüt o l'aligot comú dispers arreu del parc.

Altres espècies van mantenir les xifres iguals (cas del cigne) o similars, amb xifres només lleugerament inferiors a les d'anys anteriors, com és el cas de la fotja, el cabussó emplomallat i el corriol cama-negre, encara que més baixes del que havien estat dècades enrere i amb una lleugera disminució. En el cas del cames-llargues, la manca d'aigua als camps que romanien oberts del Matà va provocar que es baixés a un total de 46 parelles, una de les més baixes del parc natural. La regressió també es va notar en altres espècies com el corriol petit, el balquer, el martinet menut o el cabusset, aquest darrer amb una tendència constant a la disminució, possiblement per la manca d'aigües riques en macròfits, com succeeix amb la ja esmentada fotja.

Finalment, cal destacar que espècies molt atípiques i escasses com a nidificants a l'Empordà, varen tornar a criar l'any 2012, com és el rasclat (amb una parella com a mínim a l'Estany de Palau) o la fredeluga (amb una, potser dues, parelles nidificants a La Gallinera), mentre que l'ànec blanc va intentar criar al sector de l'Estany d'en Túries, però sense constatar-se l'èxit reproductor com fou l'any anterior.

Evolució de la població de daina.

Antecedents

La daina va ser introduïda al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà a partir del 1987, i el contingent inicial estava compost per unes 50 daines de diferents procedències. L'actuació es va plantejar amb el doble objectiu d'exercir un control sobre la vegetació i de constituir un atractiu per als visitants del Parc Natural.

A partir de l'any 2000 l'equip de gestió del Parc Natural va iniciar el seguiment d'aquesta població per tal de disposar d'informació i eines aplicables en la seva gestió. Els primers

anys de seguiment es va constatar un augment clar de la població establerta a la Reserva Natural Integral de les Llaunes (RNI-2), passant de 118 a 168 individus en només tres anys. Paral·lelament es va observar que la població experimentava una forta expansió geogràfica amb l'establiment de nuclis de població fora de les Reserves i va augmentar la conflictivitat social, especialment acusada pels accidents a les carreteres i els danys als conreus.

L'hivern de 2004 s'inicià el control de la població a la RNI-2 efectuat per agents del Cos d'Agents Rurals, amb l'objectiu d'invertir la tendència expansiva de la població i reduir els conflictes socials.

Evolució de la població: censos i mortalitat

El censos realitzats durant l'octubre de 2012 a la RNI-2 mostren que el nombre d'efectius va disminuir respecte l'any anterior un 18% i es va situar en 125 individus, un dels censos més baixos des de l'inici del seguiment. Tot i això, es mantenen encara els nuclis establerts fora de la Reserva.

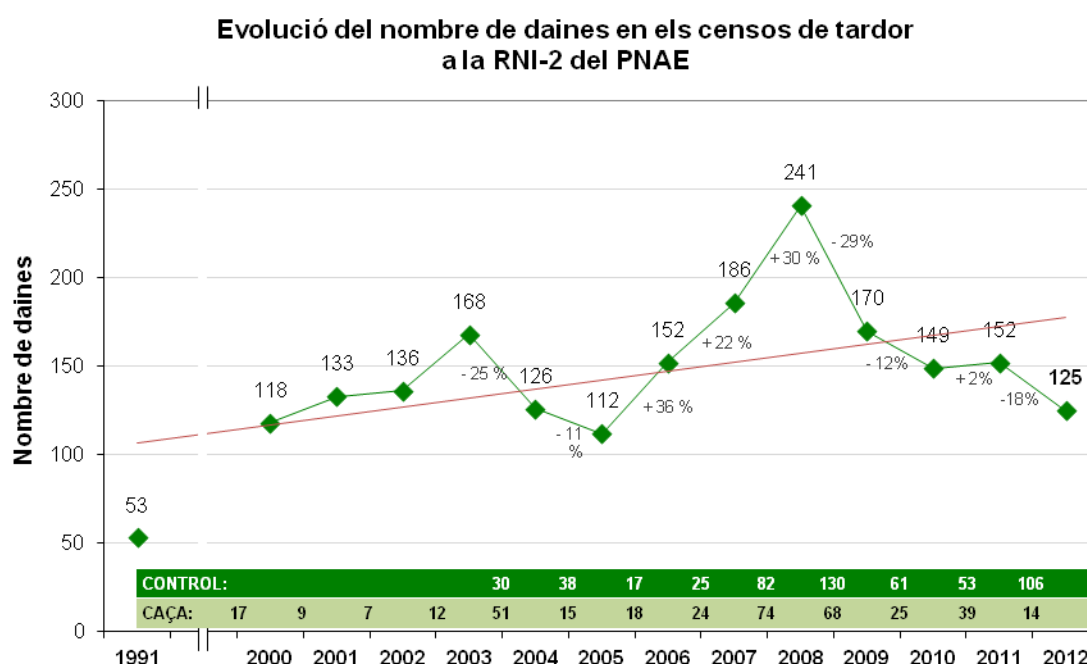

Figura 1. Després d'un màxim de més de 240 individus censats el 2008, la població mostra una reducció important com a conseqüència, especialment, de les captures realitzades en el control portat a terme pel Cos d'Agents Rurals, però també de la seva caça a l'entorn de la RNI-2.

Entre els censos de tardor de 2011 i 2012, es té coneixement de 122 daines mortes, nombre força superior al de l'any 2011 (94). La principal causa de mortalitat ha estat el control demogràfic, que ha suposat el 87% del total de daines mortes en aquest període (106 individus). Aquest control, iniciat l'any 2004 i portat a terme pel Cos d'Agents Rurals a demanda de la direcció del Parc, representa el 54% de tota la mortalitat coneguda en la població des de 1999. Cal recordar que les captures a realitzar en el control s'estableixen en funció dels censos de tardor i mantenint la distribució entre classes d'edat i sexe resultants d'aquests censos.

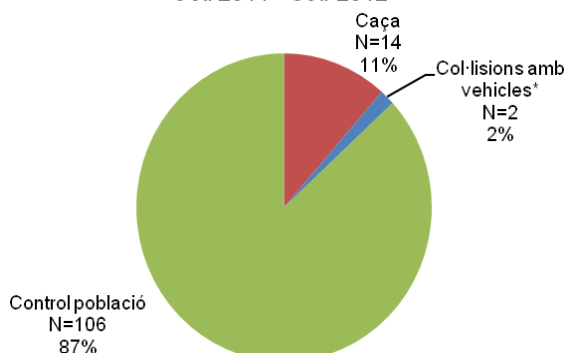

La segona causa de mortalitat coneguda és la caça, que ha suposat enguany només l'11% dels individus morts, però que a nivell global representa el 37% del total de daines mortes.

Finalment és té coneixement de dues daines mortes per col·lisió amb vehicles, ambdues al mes de novembre de 2011. Aquesta causa representa globalment el 4% de la mortalitat. Cal destacar, però, que no es disposa de dades d'algunes de les fonts d'informació sobre mortalitat per accidents utilitzades habitualment. Aquesta informació s'actualitzarà quan es disposi d'aquestes dades.

Al llarg del seguiment es detectà una major mortalitat els anys 2007/08 i 2008/09, coincidint amb els anys amb una major pressió en el control poblacional i també amb un nombre de daines caçades més elevat.

Causas de mortalitat de daina als Aiguamolls de l'Empordà
Oct. 2011 - Set. 2012

Mortalitat de daines als Aiguamolls de l'Empordà i la seva perifèria
2000/01 a 2011/12; N=978

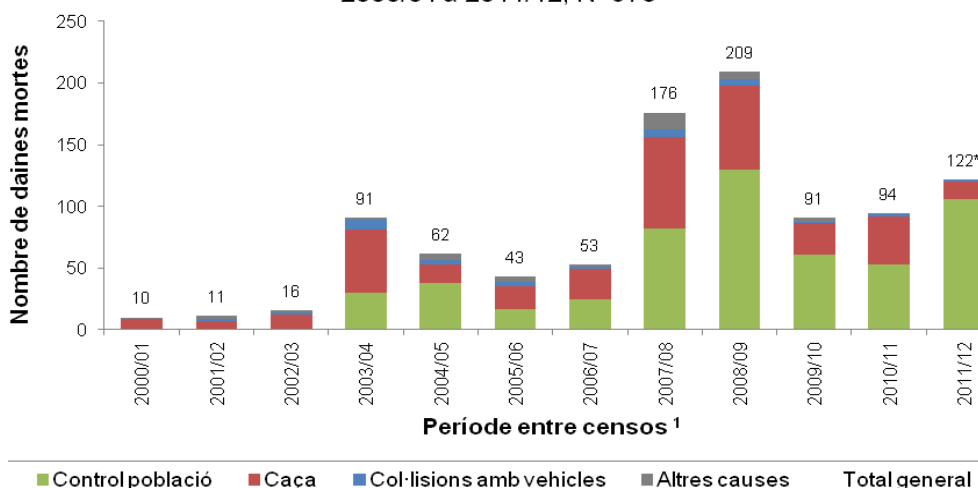

Figura 2. Des del seu inici, el control representa la causa de mortalitat amb major incidència a la població de daines del parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. * Dades de col·lisions amb vehicles del període 2011/12 encara provisionals. ¹ Cada període entre censos inclou dades corresponents als mesos d'octubre del primer any al setembre del segon.

Conflictes causats per la daina i actuacions aplicades per reduir-los

La conflictivitat causada per la daina enguany es va mantenir molt baixa, concordant amb la disminució d'efectius observada els darrers anys.

En relació a la conflictivitat a les carreteres, només es té constància de dos accidents causats per daina (tots dos al novembre de 2011 a la carretera de Sant Pere, GIV-6216).

Com els darrers anys, no es va presentar cap reclamació al Parc Natural per danys causats per daina als conreus. Segons les dades facilitades pels Serveis Territorials del DAAM, el nombre d'autoritzacions excepcionals de captura per danys mostrà un màxim al 2009 i després s'observa una reducció molt important, en concordança amb la reducció observada en la densitat de daina. Cal tenir en compte, a més, que en la major part d'autoritzacions (en el cas de 2012, sis autoritzacions) es concedeixen tant per danys de senglar com de daina i es desconeix realment quina és la proporció que representen els d'aquesta espècie.

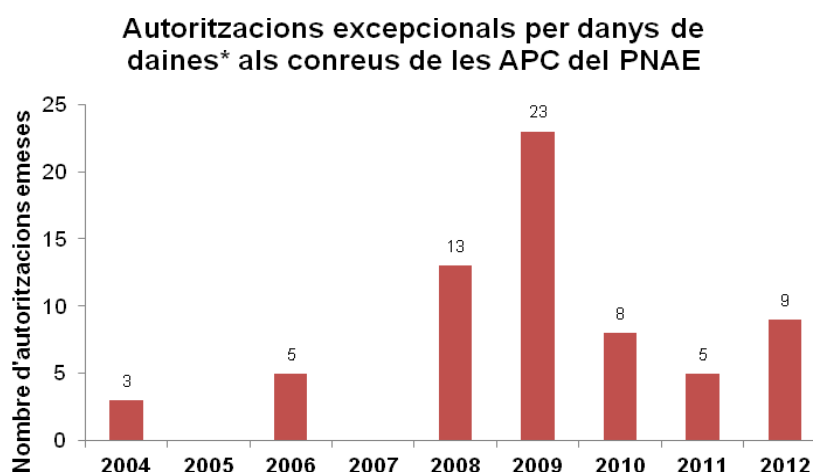

Figura 3. Les autoritzacions excepcionals de captura per danys van augmentar notablement l'any 2009, però posteriorment s'observa una important reducció en el seu nombre. *Més del 90% de les autoritzacions són conjuntes per senglar i daina. Font: Serveis Territorials del DAAM a Girona.

Les actuacions realitzades durant l'any 2012 per part del Parc Natural per reduir la conflictivitat de les daines a la zona, i en aplicació de les directrius acordades en les reunions prèvies, van ser:

- L'aplicació del control demogràfic a les Reserves Naturals Integrals. En total s'han portat a terme 106 captures (un 32% més de les 80 considerades inicialment).
- El manteniment del sistema iniciat l'any 2010 de gestió de pastura de vaques a les closes de la RNI-2, que intenta evitar la sobrepastura i que permetrà mantenir una bona oferta tròfica per a les daines que redueixi el risc que causin danys als conreus.
- La col·laboració amb caçadors de les APC del Parc Natural per promoure el màxim aprofitament cinegètic i bones pràctiques que afavoreixin el control de l'expansió de la població.
- El foment d'actuacions per prevenció de col·lisions amb vehicles. Des del 2008 s'ha ampliat la cooperació amb les administracions responsables de les carreteres GIV-6216 i C-260 i s'han aplicat mesures per tal de reduir el risc d'accidents amb ungulats.

Recomanacions d'actuació per a l'any 2013

Tenint en compte els resultats obtinguts en el cens de 2012, les recomanacions d'actuació per a l'any 2013 són les següents:

- Mantenir el control poblacional a l'interior de les Reserves, per tal de continuar reduint els efectius. L'objectiu mínim de captures per al període 2012/2013 és de 50 daines. En relació a la proporció de sexes de la població, els objectius de captura recomanats són de **37 femelles i 13 mascles**
- Programar inspeccions periòdiques a les RNI-1 (els Estanys) i RNI-3 (Illa de Caramany) per determinar si es produeix un augment de població en aquests indrets i, en cas que es considerés convenient, poder planificar les actuacions de control necessàries.
- Afavorir una bona oferta tròfica dels hàbitats de la RNI-2, i en concret, mantenir el sistema actual de pastura, per reduir els danys als conreus dels camps adjacents.
- Promoure bones pràctiques en la caça de la daina a les APC del Parc Natural, afavorint que es cacin el màxim nombre de daines (i especialment de femelles) durant el període hàbil de caça, i que els SSTT concedeixin amb celeritat les autoritzacions excepcionals en cas de danys a conreus.
- Mantenir la cooperació amb les administracions que gestionen les carreteres i continuar l'aplicació i/o seguiment de les mesures destinades a prevenir les col·lisions amb vehicles a les carreteres del Parc Natural.

La població de senglar (*Sus scrofa*) i la problemàtica de col·lisions de senglars i daines amb vehicles

Antecedents

La presència al senglar del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà ha augmentat de manera notable en les darreres dècades. A les Reserves Naturals Integrals (RNI) els senglars hi troben zones de descans i refugi, i també una oferta complementària d'aliment, però la presència d'una elevada densitat de senglar al Parc Natural només és possible gràcies a l'aliment que obté als camps de conreu de les rodalies de les Reserves i que constitueixen la base de la seva alimentació durant el període estival i al voltant del 50% del total de la ingesta anual.

L'augment de la presència del senglar ha comportat un increment dels conflictes que afecten a diferents col·lectius socials del Parc Natural, especialment en relació a les col·lisions amb vehicles i als danys als conreus. Per altra banda, també suposa riscos per a la conservació d'espècies de la fauna i flora de les Reserves Naturals Integrals, en particular, per la predació de pollades d'ocells d'alt interès de conservació, però també per consum de plantes bulboses especialment apetents.

Amb l'objectiu de reduir aquests conflictes, l'any 1998 s'inicià el control de la població de senglars a l'interior de les RNI, que porten a terme agents del Cos d'Agents Rurals. En paral·lel, i d'ençà de l'any 2000, es realitza el seguiment de la població i dels conflictes que genera, avaluant cada any els resultats de les actuacions que es porten a terme per reduir la problemàtica.

Control de la població a les RNI i avaluació de l'efectivitat de diferents tècniques

Durant l'any 2012 es van realitzar captures aplicant diferents tècniques: els aguait nocturns amb visor, que es porten a terme al llarg de tot l'any i que aporten el major nombre de captures; les batudes administratives, que s'utilitzen en moments puntuals i en sectors i èpoques d'elevada concentració d'individus; els parany-corral (un a cadascuna de les dues RNI principals) i els parany-caixa, que s'utilitzen com a mètode complementari i es centren bàsicament en la captura de joves.

Durant l'any 2012 es van capturar 58 individus dins les Reserves Naturals. Les captures es van efectuar mitjançant els sistemes indicats anteriorment (aplicables en diferents situacions i que conformen una estratègia conjunta de control poblacional):

- 50% mitjançant aguait nocturns amb visor.
- 10% en batudes administratives.
- 40% mitjançant els parany-caixa i els parany-corral.

Des de l'inici de les actuacions de control de la població de senglar, s'han efectuat 863 captures (Figura 1): el 70% han estat realitzades mitjançant els aguait nocturns, el 18% mitjançant les batudes, i el 12% restant mitjançant els parany. Aquesta darrera tècnica ha permès un augment important en les captures en els darrers anys, gràcies a la utilització dels parany-corral.

Evolució de les captures de senglar a les Reserves Naturals del PNAE 1998-2012 (N=863)

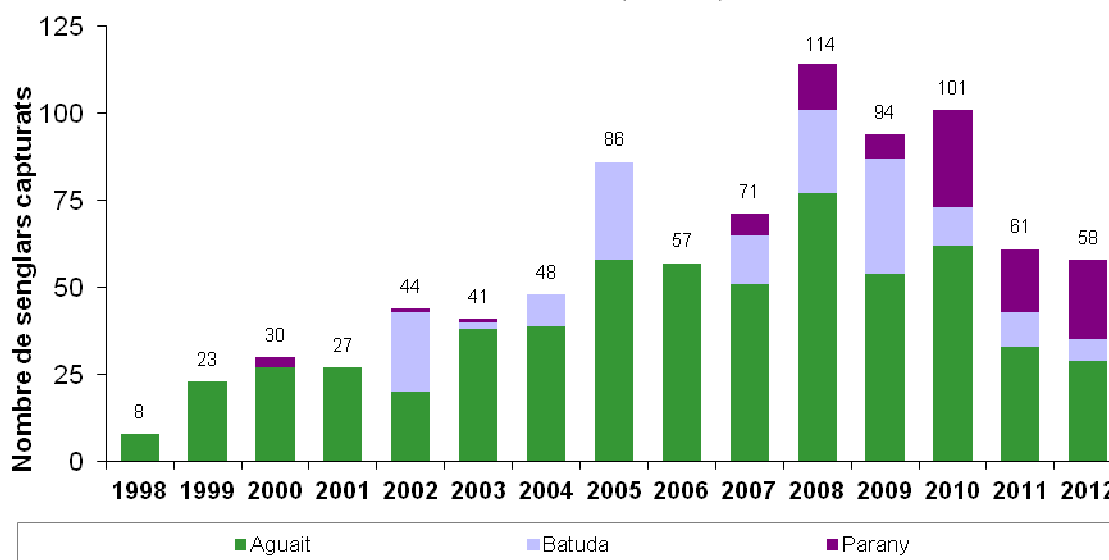

Figura 1. Captures anuals de senglar en el control de població realitzat als Aiguamolls de l'Empordà. Període octubre 1998 - 2012.

Figura 2. Els parany-corral instal·lats als Aiguamolls de l'Empordà han permès la captura de 13 senglars durant 2012, com el que s'observa entrant al parany. Foto: Minuartia

El 48% de senglars capturats a les Reserves no supera els 12 mesos i el 80% no supera els 2 anys d'edat. La màxima longevitat observada es situa entre vuit i nou anys.

Es van capturar pràcticament el mateix nombre de femelles i de mascles i no hi va haver diferències significatives entre els dos sexes. En la classe d'edat d'individus de més de 2 anys la proporció de femelles és significativament més alta que la de mascles.

Estructura d'edats i sexes dels senglars capturats 2000-2012 (N=792)

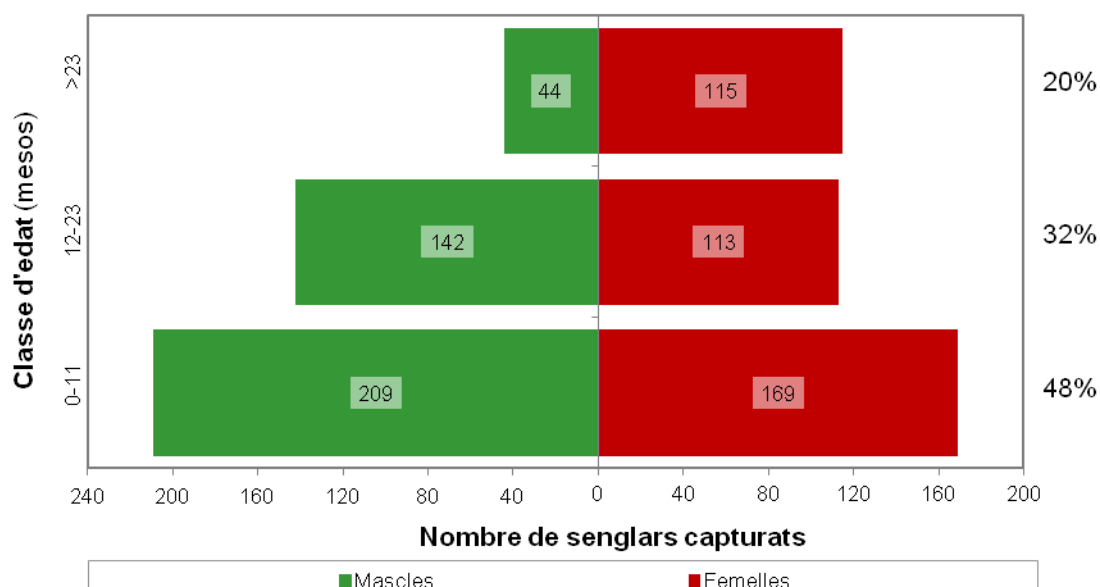

Figura 3. Estructura d'edats i de sexes d'una mostra dels senglars capturats en el control de població realitzat als Aiguamolls de l'Empordà. Període 2000 – 2012. S'indica el nombre de senglars capturats en cada categoria.

Col·lisions de vehicles amb senglars i daines, i mesures aplicades per reduir-les

Un dels principals conflictes que causen actualment els senglars i les daines a la zona són les col·lisions amb vehicles. Des de 1998 es té coneixement de 197 accidents en què s'han vist implicades ambdues espècies. En el 77% de les col·lisions s'hi ha vist implicat el senglar i en el 23% restant, la daina.

Durant l'any 2012 només es té constància d'un accident amb daina a la carretera de Sant Pere Pescador a Castelló d'Empúries (GIV-6216). Cal destacar, però, que de l'any 2012 no es disposa de dades d'algunes de les fonts d'informació sobre mortalitat per accidents utilitzades habitualment. Aquesta informació s'actualitzarà quan es disposi d'aquestes dades. També cal fer esment que el Cos dels Mossos d'Esquadra ha facilitat informació sobre accidents amb animals a la zona dels Aiguamolls de l'Empordà, sis dels quals ubicats en trams habitualment conflictius (tres a la carretera C-31, al paratge de la Bomba, dos a la carretera GIV-6216 i un a la carretera C-260), però es desconeix l'espècie implicada i, per tant, no s'han considerat en el tractament.

El tram més problemàtic continua essent el situat a la carretera GIV-6216 (entre Sant Pere Pescador i Castelló d'Empúries) entre els punts quilomètrics 1,8 i 4,1 (vegeu la Figura 4). Per reduir els conflictes en aquest tram, el Parc Natural s'ha continuat amb les actuacions de desbrossament dels marges de la carretera, per millora la visibilitat entre la carretera i l'entorn i es mantenen actives totes les mesures implantades l'any 2008 (controls de velocitat mitjançant radar, senyalització horitzontal i vertical reforçada, paviment diferenciat i reflectors).

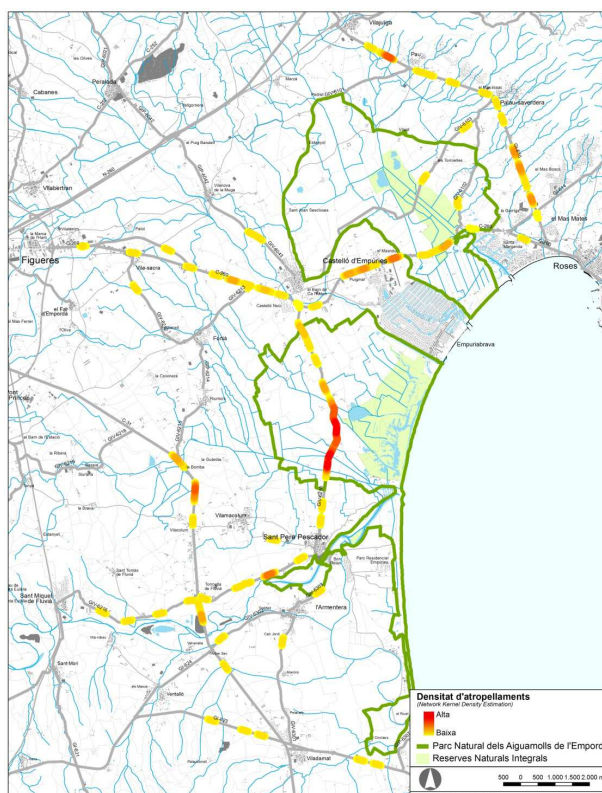

Figura 4. El tram situat entre els punts quilomètrics 1,8 i 4,1 de la carretera de Sant Pere (en taronja fosc i vermell a la figura) és el que registra la major concentració de col·lisions amb ungulats a les carreteres dels Aiguamolls de l'Empordà. Es representa la densitat d'accidents registrats entre els anys 1998-2012 (n=197).

*No es disposa de dades referents a 2012 d'algunes de les fonts d'informació utilitzades habitualment.

En aquest tram, el període més problemàtic pel nombre de col·lisions és el comprès entre novembre i gener, amb el 59% del total de col·lisions enregistrades (Figura 5). El 81% dels accidents en aquest període foren causats pel senglar, ja que aquest és l'època en què es produeix una intensificació dels seus desplaçaments. Les col·lisions amb daina es troben distribuïdes més al llarg de tot l'any, si bé el període més conflictiu coincideix amb el senglar: el 42% del total es concentren en els mesos de desembre i gener.

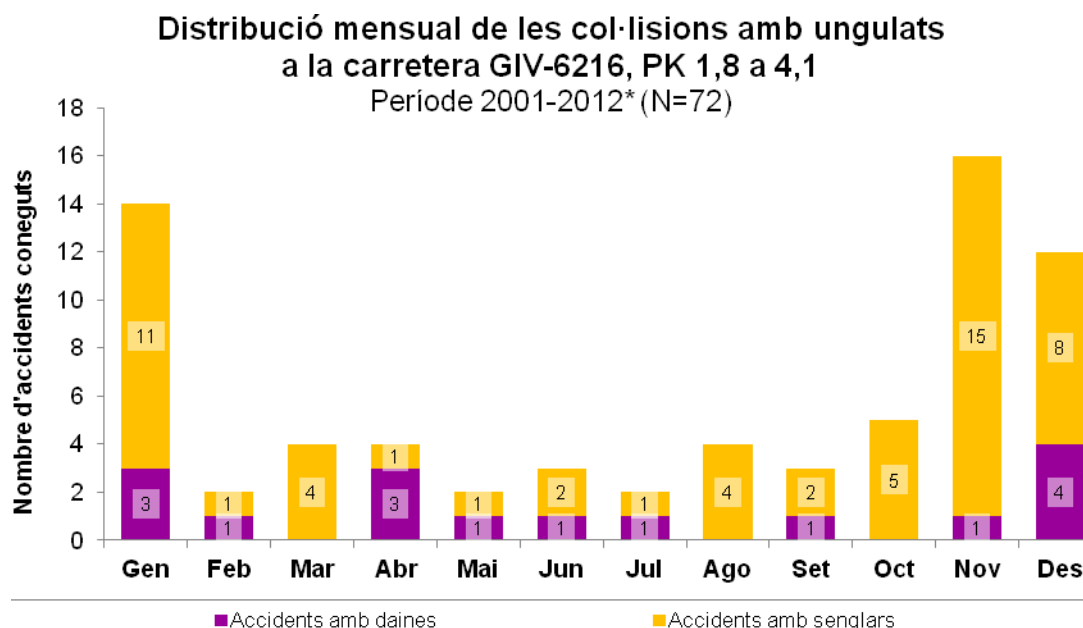

Figura 5. La concentració d'accidents amb senglar entre novembre i gener respon, principalment, a la coincidència de dos factors que causen una elevada mobilitat dels animals: el període de zel i la caça.

Propostes d'actuació per a l'any 2013

Les recomanacions per a l'any 2013 es centren en els següents eixos:

- Mantenir l'aplicació del control poblacional de senglar a les Reserves Naturals, amb l'aplicació complementària d'aguait nocturns (durant tot l'any) i de batudes administratives i paranys, ambdós aplicables particularment durant la tardor i l'hivern.
- Mantenir l'aplicació de les actuacions de gestió d'hàbitat destinades a reduir l'atractiu cap al senglar, que si no es realitza aquesta gestió hi troba un refugi segur, especialment en època de cacera.
- Afavorir la caça del major nombre de senglars possible a les APC del Parc Natural durant el període hàbil de caça. Durant la resta de l'any concedir autoritzacions excepcionals per danys amb la major celeritat possible.
- Promoure l'aplicació de tècniques de protecció de conreus entre la pagesia de la zona, especialment la instal·lació de tancats elèctrics adequats. Es recomana iniciar un seguiment més detallat dels danys produïts pels senglars als conreus.
- Mantenir la cooperació amb les administracions que gestionen les carreteres i el trànsit i continuar l'aplicació i/o seguiment de les mesures que estan en aplicació o

en construcció per prevenir les col·lisions amb vehicles a les carreteres del Parc Natural.

L'estudi de les poblacions de senglar als Aiguamolls de l'Empordà ha aportat coneixements sobre l'eco-etologia de l'espècie en zones humides que constitueixen un referent per a la seva gestió en altres espais de característiques similars. Tal com ja es va proposar es recomana divulgar els coneixements aplicables a la gestió del senglar en zones humides mediterrànies en forma de manual tècnic d'interès per als gestors d'aquests espais.

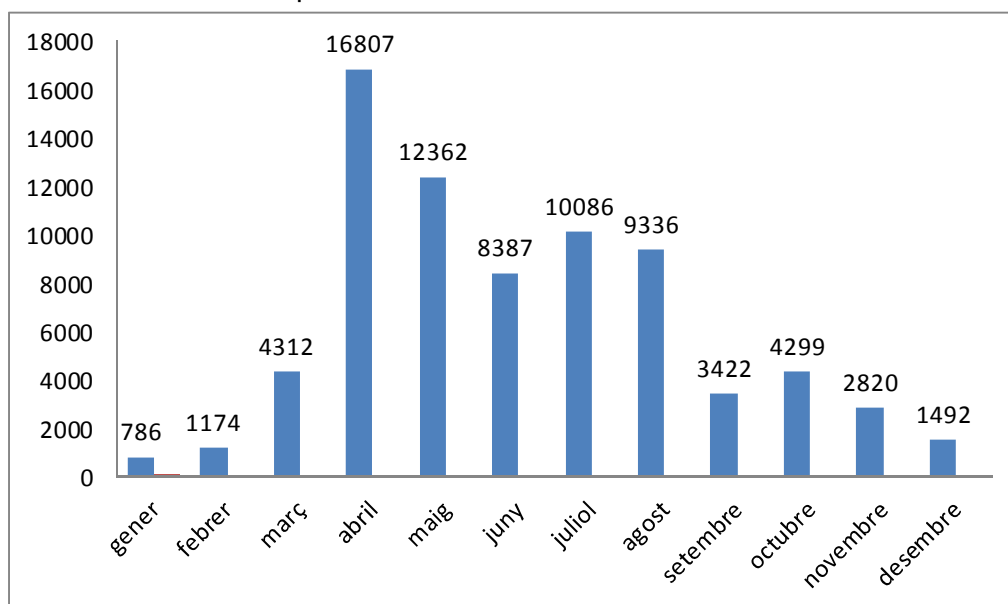
Ús públic: informació, comunicació i educació ambiental

ÚS PÚBLIC

Visitants

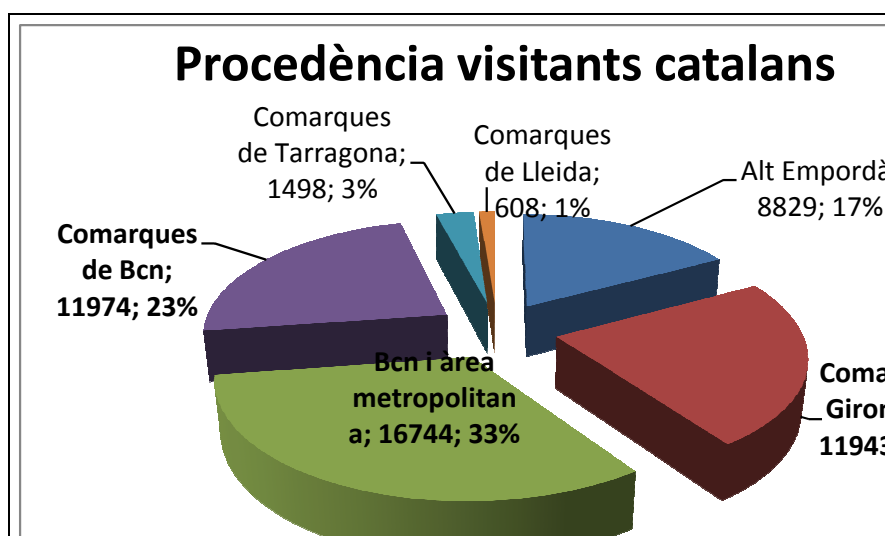
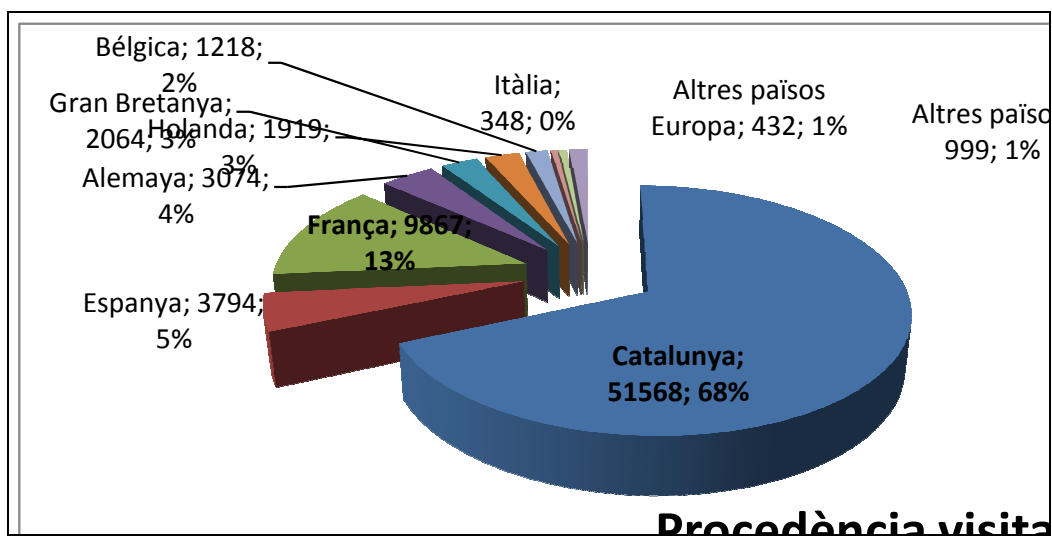
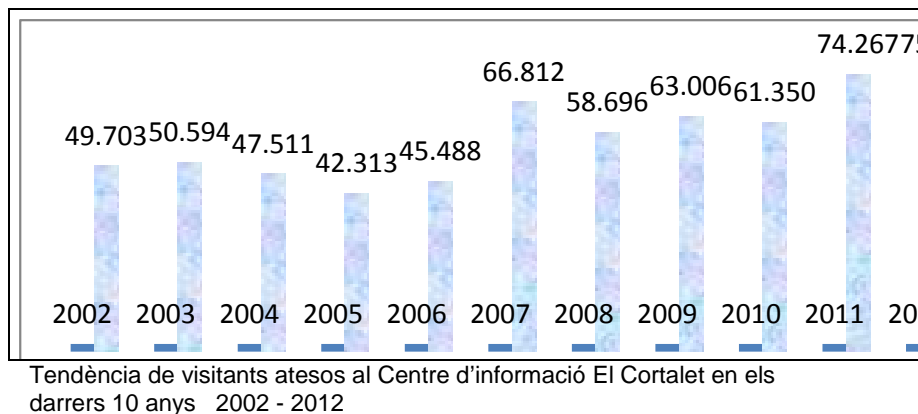
Les tasques d'informació i recepció de visitants durant l'any 2012 van ser ateses per: L'empresa La Copa mitjançant concessió administrativa pels serveis d'informació i recepció de visitants i educació ambiental i a partir de l'1 d'octubre i fins a 31 de desembre aquestes tasques, els reforços i suplències de vacances de la persona que treballa el cap de setmana, han estat ateses per personal propi del Parc de l'àrea d'ús públic i educació ambiental.

El nombre de visitants atesos durant l'any 2012 al Centre d'Informació del Cortalet, va ser d'un total de 75.283 persones. Donat que molts dels visitants no entren al Centre d'informació aquesta xifra es multiplica per tres, per tant podem dir que 225.849 persones han utilitzat els itineraris del parc.

Visitants atesos al centre d'informació El Cortalet durant el 2012

Durant al llarg de l'any es van organitzar tot tipus d'activitats, El dia Mundial de les zones d'humides, El dia Europeu dels Parc Naturals, activitats de Setmana Santa, Primavera Creativa, El Parc al Mercat, acte que es va aprofitar per presentar la vedella de closa, els diumenges de primavera i tardor als parcs naturals, caminada solidària per la Marató de TV3, Fira del Paisatge, sortida geològica, Festival de les Aus i com a novetat aquest 2012 la presentació del festival de música d'hivern "Fem Música", festival que va aplegar les escoles de música dels tres parcs naturals de la comarca i que va constar de 5 concerts, cadascun interpretat en un espai natural diferent, la presentació va ser el 9 de desembre al parc i l'acte de cloenda està programat pel 7 d'abril també parc en el marc de la festa de la Primavera Creativa.

Durant l'estiu de 2012 i en col.laboració amb l'àrea de turisme dels ajuntaments de Sant Pere Pescador, Castelló d'Empúries i Peralada, es van organitzar visites guiades en idiomes per a donar a conèixer racons de valor ambiental del propi municipi. Les de millor resultat han estat les de Sant Pere Pescador, l'itinerari pel tram baix del riu Fluvià on hi van participar unes 350 persones.

També durant aquest 2012 es va iniciar col.laboració amb el celler Empordàlia, oferint tast dels seus productes en visites combinades.

Les activitats dels tallers del Festival de les Aus que s'oferien al Mas Matà es van oferir a l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries, el resultat va ser de molta més assistència de públic.

Del total d'activitats ofertades durant l'any 2012 i van han participat unes 5000 persones.

Moltes de les accions que es realitzen des de l'àrea d'ús públic estarien enmarcades en la metodologia de treball de la Carta Europea de Turisme Sostenible, la CETS.

La CETS és un dels objectius que a curt plaç es pretén impulsar des del Parc, perquè ens permetrà treballar d'una manera planificada i ordenada amb tots els agents del territori per assolir objectius en termes de turisme sostenible en els nostres municipis.

Exemples d'activitats

Activitats abril/maig

21 i 22 d'abril, "Iniciació al coneixement de les orquídies de Catalunya"

Informació i inscripcions: ichn@iec.cat. Institució Catalana d'Història Natural ICHN

28 d'abril, "Palejant pel riu Fluvià" sortida guiada familiar.

Informació i inscripcions: Sk kayak 627 43 33 32 o info@skkayak.com preu: 15€

28, 29, 30 d'abril i 1 de maig, Visites guiades al Parc Natural. A les 10h i a les 17h.

Inscripcions: El Cortalet 972 45 42 22 . Consultar web

6 de maig, "Del riu a les llaunes" del Fluvià a la Reserva Integral de les Llaunes

Informació i inscripcions: El Cortalet 972 45 42 22 . Sortida guiada gratuïta a peu

12 de maig, "Sortida etnobotànica per les Closes d'en Llovet"

Informació i inscripcions: El Cortalet 972 45 42 22 . Preu: 6€

19 de maig, "Sortida etnobotànica per les Vinyes d'Empordàlia"

Informació i inscripcions: El Cortalet 972 45 42 22 . Preu: 6€

26 de maig, "Palejant pel riu La Muga" sortida guiada familiar amb caiac doble

Informació i inscripcions: Sk kayak 627 43 33 32 o info@skkayak.com preu: 15€

27 de maig, en commemoració del Dia Europeu dels Parcs Naturals, sortida a peu de tota la jornada, de Sant Pere de Rodes fins a Castelló d'Empúries. Sortida guiada gratuïta.

Informació i inscripcions: Palau de l'Abat 972 19 31 91 www.gencat.cat/parcs

Jornada Carta Turisme Sostenible

Dia Europeu dels Parcs Naturals

Diumenge, 27 de Maig

Un dia per gaudir:
En commemoració del 24 de maig "Dia Europeu dels Parcs" Aiguamolls i Cap de Creus us convidem a descobrir el nostre territori a través d'una sortida guiada amb lectura de textos, salt de productores de la terra...

Programa:
A les 8h quedarem a l'ES Castelló d'Empúries per agafar l'autocar que ens portarà a Sant Pere de Rodès. La resta del recorregut el farem caminant.
Des d'allà pujarem a Sant Salvador i baixarem cap a Mas Ventós "la balconada de la plana".
Des d'allà anirem a Pau al celler d'Empordà i obrim boca per posteriorment dinar a Vilaut.
Finalitzarem el nostre recorregut al lloc de sortida.

Preu: 4,5 euros pel transport i l'activitat. El rest es penitències d'Empordà. Condonat amb el dia de la Marató es recollirà de manera voluntària les oportunitats que els participants vulguin fer.
Cada cadascú s'ha de portar el seu dinar. Places limitades - s'ha de trucar al Parc Natural de Cap de Creus, 972 18 31 91 o enviar mail a pcapcreus@gencat.cat.

Organitza: PNAiguamolls PNA Cap de Creus
Col·labora: Empordà

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà Visites guiades / Visites guiadas / Visites guidées / Guided visits

18.30 h Aprox. 2 h **2 €**

Juliol. Julio. Juillet. July
Agost. Agosto. Août. August 2012

	Dilluns Lunes Lundi Monday			Dimecres Miércoles Miércoles wednesday	
Estany de Vilaut Pont Da Vinci Closes del Tec		Policia municipal Empuriabrava	Finca Mornau Closes Montmajor St Joan Sescloses		Eco-Museu Fàbrica Castelló d'Empúries
	Divendres Viernes Vendredi Friday			Dimarts Cat. Mardi Fr. Jueves Cast. Thursday En.	
St Joan Sescloses Closes Montmajor Rec del Molí		Plaça Església Vilanova de la Muga	Illa de Caramany Riu Fluvià Dunes de la Gola		Oficina turisme Sant Pere Pescador

Informació i inscripcions al Cortalet 972 45 42 22 (9.30 h -14h i 16.30 h -19h)
Cal portar bicicleta . con vuestra bicicleta . avec votre vélo . with your bike

“Tallers d’ocells que són la pera”

6, 7 i 8 de desembre
de 2012 a l'Ecomuseu
Farinera de Castelló
d'Empúries

De les 16h a les 18h

Adreçat a tots els
públics

Activitat gratuïta dins el
XX Festival de les Aus
del Parc Natural dels
Aiguamolls de
l'Empordà

Fest Música
Festival d'hivern de música i natura
de l'Empordà

1er CONCERT
diumenge 9 de desembre de 2012
a les 12:00 h a l'aparcament del Cortalet
(Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà)

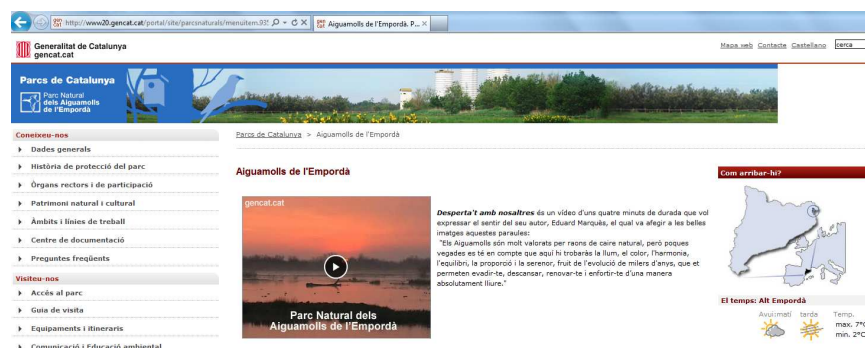
Els alumnes de diferents escoles de música de l'Empordà interpretaran temes que s'han fet famosos a través del cine, ja que han estat bandes sonores de pel·lícules: des de la Vida es Bella (N. Piovani) a Smoke on the water (Deep Purple). Tindrem un ampli registre dins aquest repertori de bandes sonores. També sentirem cançons molt conegudes per tots com "Sweet home Alabama", "Twist and shout" o "La Bamba" entre d'altres.

Coordina:
Taller Bufaventfort

Participen:
tons ESCOLA DE MÚSICA
Costa Municipal de Música i Cultura EL GUAYÀ

Col·laboren:
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà **sid**

- Es va continuar amb la pàgina web del Departament, introduint les novetats i el calendari d'activitats.

- Es va col·laborar també amb la pàgina web de la l'Ajuntament de Castelló d'Empúries.
- Es va fer un recull fotogràfic de persones que envien les seves fotografies.
- Recull d'enquestes per a l'estudi sobre el turisme ornitològic que dirigeix un estudiant de màster de la UdG. Dani Aguilar

Estudios Turísticos, n.º 190-191 (2011-2012), pp. 109-125

Instituto de Estudios Turísticos
 Instituto de Turismo de España
 Secretaría de Estado de Turismo

**PERFIL DEL TURISTA CON MOTIVACIÓN EMINENTEMENTE
 ORNITOLÓGICA QUE VISITA EL PARQUE NATURAL AIGUAMOLLS
 DE L'EMPORDÀ (GIRONA)**

Resaltem alguns punts de l'estudi:

La primera part (que encara està vigent) s'ha efectuat sobre 129 enquestes fetes directament a públic amb perfil ornitològic, diversos resultats demostren que: La majoria del visitant ornitològic que visita el parc està per sobre dels 50 anys.

**Cuadro 1
 Edad de los encuestados**

Edad	Frecuencia	Porcentaje	Porcentaje acumulado
Válidos <20	3	2,3	2,3
20-29	5	3,9	6,2
30-39	19	14,7	20,9
40-49	24	18,6	39,5
50-59	37	28,7	68,2
60-69	33	25,6	93,8
70-79	8	6,2	100,0
Total	129	100,0	

Dels condicionants per visitar el parc, el més valorat és el seu atractiu i la facilitat per a l'observació d'aus.

**Cuadro 11
 Condicionantes en el momento
 de decidir la visita al PNAE**

Condicionante	Media
Facilidad para ver aves	4,43
Diversidad de especies a observar	4,26
Posibilidad de ver aves no habituales para mí	3,96
Abundancia de especies	3,95
Facilidad del transporte	3,53
Especies protegidas y/o amenazadas	3,33
Cercanía a mi residencia habitual	3,20
Precio final del viaje	2,89
Facilidad para encontrar alojamiento	2,72
Oferta gastronómica	2,60
Oferta cultural	2,56

Que l'ornitòleg que ens visita majoritàriament està entre 4 i 7 dies al territori, normalment allotjat en hotel, càmping i turisme rural.

Cuadro 14
Pernoctaciones en la zona
(excluyendo vivienda propia
o de 2.ª residencia)

Noches en la zona		Frecuen- cia	Porcen- taje	Porcen- taje acumu- lado
Válidos	1	7	9,3	9,3
	2	12	16,0	25,3
	3	16	21,3	46,7
	4-7	28	37,3	84,0
	8-14	9	12,0	96,0
	> de 14	3	4,0	100,0
Total		75	100,0	

Les conclusions de l'estudi defensen que Catalunya no està ben posicionada dins el mercat de turisme ornitològic, que s'ofereixen poques destinacions i que hi ha poca presència als aconeixements turístics amb finalitat ornitològica que es fan arreu d'Europa.

- Es va col·laborar en l'organització de la III Reunió sobre Ungulats Silvestres Ibèrics (RUSI).
- Es va participar a xerrades i conferències en relació amb el Parc.
- Es va organitzar conjuntament amb el Mas d'en Dorra el 1er Concurs de Fotografia de natura sobre paisatges dels Aiguamolls.
- Es va continuar amb la tasca d'enviament de tot tipus de demandes d'informació dels usuaris i donant resposta a les queixes i/o suggeriments dels usuaris.

EDUCACIÓ AMBIENTAL

De l'1 de gener fins a 30 de setembre es van oferir de manera gratuïta l'oferta pedagògica del parc a tots els centres educatius dels municipis del Parc, malauradament a partir de l'1 d'octubre es finalitza la concessió administrativa que cobria els serveis d'educació ambiental, La Copa.

L'educació ambiental la diferenciem en dos grans àmbits:

A l'educació reglada, les propostes, els programes i les activitats adreçades als centres de preescolar, escoles de primària, centres de secundària, batxillerat, formació professional, i universitat.

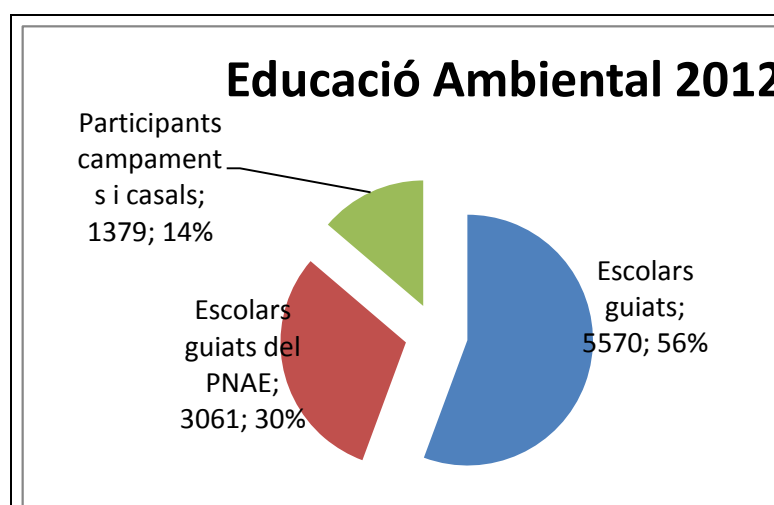
A l'educació en el lleure, tots aquells projectes, programes i activitats que es desenvolupen amb grups diversos, des dels agrupaments escoltes o esplais fins els voluntaris corporatius passant pels centres excursionistes, naturalistes o altres, però que presenten uns objectius i una estructura en el seu fer amb el lleure.

Educació Ambiental als municipis del Parc

A les escoles i instituts del municipis del Parc els oferim una activitat gratuïta per nivell, és una proposta pedagògica que és pot realitzar al centre mateix, pels itineraris del Parc o també a l'entorn natural proper al centre. Aquesta proposta l'acabem d'arrodonir conjuntament amb el professorat segons conveniències d'aquest. Enguany, continuant la davallada de pressupost econòmic dels centres, s'ha potenciat la sortida a les zones naturals properes al centres educatius. Amb tot, el nombre d'alumnes dels municipis del Parc que varen participar en activitats des del Parc va ser només lleugerament inferior a anys anteriors.

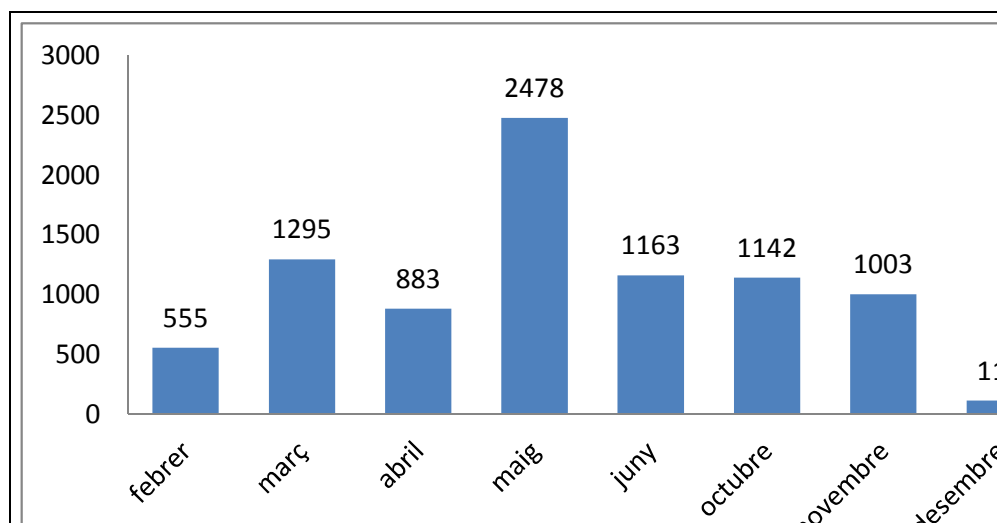

En relació a les demandes d'activitats educatives per part d'altres centres de Catalunya (... i alguns de França), des del Parc els informem de les diverses propostes i recursos que poden trobar, i si cal, els facilitem el contacte amb les quatre empreses d'educació ambiental que ens fan confiança. Però, sobretot, vetllem per aconseguir una encertada coordinació de les moltes visites que tenim. I així afavorir que els trànsits pels itineraris més freqüentats i les entrades als aguaitis i observatoris siguin amb la mínima acumulació de persones, doncs el contrari fa minvar, evidentment, la qualitat de la visita.

Percentatges de diferents ofertes educatives

Distribució per mesos dels 8.631 escolars guiats durant l'any 2012

Educació en el lleure

En relació als grups de lleure mantenim una estreta relació amb les diferents associacions i entitats que fan estades de més de tres dies al Parc, per tal d'establir un consens en objectius, programes i activitats.

Amb el grups que venen una o dos nits a acampar a les dues instal·lacions de que disposa el Parc mirem de suggerir que realitzin activitats apropiades a la singularitat d'aquest espai i que entenguin l'oportunitat que representa poder estar uns dies en un paratge tan valuós. Molts, en la mesura del possible es mostren disposats a fer alguna acció voluntària de millora de l'entorn (netejar, podar,...) o a favor de la conservació (vigilar, pintar cartells,...)

Tres casals per la mainada dels municipis del Parc

En l'educació en el lleure adreçat als joves (de sis a onze anys) dels municipis del Parc es va augmentar d'un casal que fèiem per Setmana Santa fins a tres: un en acabar les classes la darrera setmana de juny i un altre la primera setmana de setembre.

Campaments d'estiu

Els Campaments d'Estiu que realitzen les entitats habituals, amb qualitat i coneixement, van sofrir una forta davallada de participació, és valora la crisi com la principal raó.

no t'adormis al sofà
vine al centre
gaudet l'estiu

participa a les nostres activitats
www.cee.cat/activitatsd'estiu 635-41.32.55 activitatsd'estiu@cee.cat

Mini Campaments d'Anglaterra i Irlanda Del 10 al 17 de juliol Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Campaments d'Anglaterra i Irlanda Del 18 al 25 de juliol Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Camp de treball a l'Andalus Del 26 al 31 de juliol Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Mini per Mallorca Del 1 al 7 d'agost Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat
Camp de treball a l'Algarve Del 10 al 16 d'agost Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Camp de treball a Mares del Nord Del 17 al 23 d'agost Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Mini per Mallorca Del 24 al 30 d'agost Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Camp de treball a l'Algarve Del 31 d'agost al 6 de setembre Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat
Camp de treball a l'Algarve Del 7 al 13 de setembre Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Mini per Mallorca Del 14 al 20 de setembre Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Camp de treball a l'Algarve Del 21 al 27 de setembre Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat	Camp de treball a l'Algarve Del 28 de setembre al 4 d'octubre Per més informació: activitatsd'estiu@cee.cat

Camp de treball

Semblantment, dels 4 Camps de Treball previstos durant l'estiu, només es va realitzar el subvencionat pel Departament de Joventut i organitzat per l'Agrupament d'Escoltes de la demarcació de Girona, va ser durant la primera quinzena de juliol amb joves de tot Catalunya.

Augment de grups d'escoltes i esplais a les àrees d'acampada

Tanmateix, el Parc va rebre, per part de diversos agrupaments i esplais d'arreu del país, la petició de fer estades de més de dos dies a les dues àrees d'acampada del Parc.

Tant l'àrea del Cortalet com la del Matà van veure durant el mes de juliol i d'agost una bona colla de nois i noies que van poder descobrir el Parc i alguns d'ells fer tasques de neteja i control de vegetació en diferents indrets de l'espai protegit.

Projecte Arrela't

En relació al projecte Arrela't o Xarxa Pedagògica d'Espais Naturals que portem endavant amb el Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Empordà, el Camp d'Aprenentatge d'Empúries, Can Quintana- Museu de la Mediterrània, Consorci Salines-Bassegoda, els tres Parcs Naturals de l'Albera, Cap de Creus i Aiguamolls de l'Empordà i una desena de professors de primària i secundària, cal dir que el juliol de 2012 es va presentar a la premsa amb la presència dels dos directors territorials, el Sr. Albert Bayot del Departament d'Educació i el Sr. Jordi Aurich del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Ens vàrem felicitar i engrescar en continuar.

En l'àmbit del Parc, es van acollir les escoles disposades a pilotar, experimentar les possibilitats dels materials i del processos pensats per el nivell de preescolar, i així vam consolidar els recursos i afinant la proposta. Aquesta va permetre realitzar, a qualsevol professor i els seu grup de P-3 o P-4, una visita al Parc pel seu propi compte i amb la seguretat suficient tant pel que fa en la facilitat d'accés com de l'èxit en l'aprofitament curricular.

El Parc també acull la proposta pel nivell de quart d'ESO.

Suport a mestres i educadors

Des de l'equip d'educació ambiental del Parc hem augmentat el suport als mestres que han decidit venir pel seu compte a la visita del Parc, i també a diferents educadors de lleure dels municipis del parc que han volgut fer activitats al medi natural dins l'àmbit del Parc, com per exemple posar caixes niu a la Mugueta o la descoberta de l'antic estany de Castelló.

Sinergies de futur

Juntament amb l'àrea de Medi Natural de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, vam començar a treballar una proposta d'Educació Ambiental per als escolars del municipi, amb una visió holística del medi natural, incloent també els espais agrícoles de tot el terme. Es perfila una presentació a l'escola, mitjançant un material acurat i engrescador, un treball escolar dirigit pels mestres i una sortida a l'exterior acompanyats per tècnics del Parc i/o de l'Ajuntament. En posteriors fases podran ser alguns dels mateixos professors que acompanyarien al medi natural als seus companys i alumnes, ajudats per materials creats expressament.

També vam començar a fer visites amb escolars amb deficiències visuals, ho hem fet conjuntament amb professors de l'ONCE. Esperem que els propers anys s'incrementi el

nombre de grups doncs l'experiència és molt reeixida, i fora pena que no s'aprofités aquest recurs tan ben aconseguit.

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

El centre de documentació del parc natural dels aiguamolls de l'Empordà és un espai ampli a la planta baixa del Cortalet, òptim per acollir la informació del parc i per atendre les visites dels estudiosos del medi que vénen al centre a la recerca de la informació especialitzada.

Durant el 2012 es va continuar fent el manteniment i l'organització del material arribat al centre de documentació.

A 31 de desembre de 2012, el fons del parc constava d'un total de 2259 documents en diversos suports, diferenciats com a material textual, mapes impresos, material projectable, sonor musical, fitxers electrònics i textos manuscrits, que s'han catalogat i arxivat per a la futura recuperació.

El fons del centre a darrer dia del 2012 era de:

	Material textual	Mapa imprès	Projectable	Sonor musical	Fitxer electrònic	Manuscrit	Totals
PNAE	2035	21	10	8	47	138	2259

El centre atén diàriament nombroses consultes, bàsicament estudiants de batxillerat i universitaris, però també estudiosos i investigadors que han triat aquest espai natural com a territori a aprofundir, bàsicament des del punt de vista natural, però també des de l'artístic, històric i social. Els aspectes d'interès d'un espai natural que gaudeix de protecció són extremadament diversos. Les consultes han tingut lloc tant presencialment (amb cita prèvia), com per telèfon o correu electrònic.

Una altra feina que es deriva del centre de documentació, és l'emissió dels permisos per entrar a les reserves integrals, sempre amb vocació científica i investigadora. També els permisos per fer fotografies, o per fer anellament científic. En total, s'han emès 42 permisos i autoritzacions durant el 2012.

A l'estiu d'aquest any, i durant dos mesos i mig -concretament des del 9 de juliol al 24 de setembre-, es va comptar amb la col·laboració del becari Ricart Sabà Riera, de la Universitat d'Enginyeria Forestal de Lleida, que va organitzar bona part del fons de dades

ornitològiques i les va entrar a la web de l'ornitho.cat (de l'Institut Català d'Ornitologia), col·laborant així a la difusió de les dades ornitològiques antigues del parc.

A part, i com s'ha anat fent habitualment, es van organitzar exposicions, per donar un valor afegit al centre d'informació del parc. Al 2012 un total de 4 exposicions relacionades amb la conservació del medi ambient, s'han instal·lat al centre d'informació del parc, o bé a la sala d'exposicions que hi ha habilitada al costat, depenent de les característiques de l'exposició. Totes elles han generat un gran interès entre els visitants del parc, tant per la temàtica com per la qualitat artística.

A continuació, el llistat d'exposicions que es van exhibir durant el 2012:

- del 14 novembre 2011 fins al 31 de gener 2012, **"Els nostres ocells"** - Fotografies d'ocells, fetes amb digiscoping, de Carles Ginès.
- del 2 al 29 de juliol, **XXI Concurs de Dibuix "Memorial Albert Ramon Estarriol"**.

- del 30 juliol al 16 setembre de 2012, obres guanyadores del **Concurs de pintura ràpida**. Institut Castelló d'Empúries. Tema "estany Europa".
- de l'1 octubre al 9 de desembre 2012, **"Peinture animalière"** d'Anne Zamo.

Creació i manteniment d'equipaments i infraestructures

La part principal dels recursos de l'àrea es destinen a tasques que es realitzen de manera periòdica i que són pròpies del manteniment bàsic dels equipaments.

Dins d'aquestes tasques hi trobem feines associades a la conservació i neteja d'itineraris i observatoris, de zones de lleure i d'ús públic, aparcaments i elements d'interès cultural; també al control d'infraestructures hídriques (comportes, motors, bombes, filtres, recs i estanys) i ramaderes (tanques, portalleries, pastor elèctric).

Com a feines singulars o importants caldria destacar les següents:

Equipaments:

Remodelació dels baixos del Mas Matà

El mas Matà disposa d'uns baixos que s'havien utilitzat fins al moment de magatzem d'ús general. L'any passat es van iniciar les obres per aprofitar aquest espai per ubicar-hi el nou centre d'educació ambiental, compost per una aula docent de natura i un despatx per al personal del parc dedicat a aquesta àrea.

Aquesta reforma pretén aportar una millor gestió en l'ús públic i docent del parc, ja que permet una nova distribució per espais de les visites generals i els grups escolars. D'aquesta forma els grups escolars i altres temes d'educació ambiental serien adreçats al Mas Matà i les resta de visites de caire més general es mantindrien al Cortalet.

Cal remarcar també la millora que suposa aquesta reforma pel conjunt general del Mas i les seves instal·lacions.

Fot. M1 - Substitució de tancaments exteriors.

Fot. M2 -. Instal·lació del fals sostre de fusta.

Durant el 2011 es van fer les primeres tasques de neteja i de pintura (substitució de tancaments, passos d'instal·lacions, pintat d'exteriors, etc.).

Aquest any 2012 es van continuar les obres, realitzant nous treballs de paletaeria: instal·lació de tancaments tant exteriors com interiors, accessos de minusvàlids,.. treballs de fusteria (sostres, tancaments interiors i exteriors) i de pintura.

Fot. M3 i M4 – Feines de pintura.

Finalització de les obres del mòdul sanitari al Mas Matà

Les obres iniciades l'any passat per garantir el bon funcionament del mòdul sanitari del Mas Matà van finalitzar aquest 2012.

Fot. M5 – Mòdul sanitari del Mas Matà.

Aquest mòdul disposa de serveis, lavabos i dutxes tant per ús públic, com de les escoles i campaments que fan estades al parc dins la zona del Mas Matà.

El deteriorament d'aquest mòdul produïa problemes recurrents que obligaven al tancament de part de les instal·lacions amb les molèsties pels usuaris que això comporta.

Es va dur a terme una tasca important de substitució i millora de tot sistema d'aigües (sanitàries i aigües brutes) del mòdul. El canvi i reparació de la instal·lació d'aigües es va contractar a un empresa externa. El personal del parc es va encarregar de les feines de paleta i pintura.

Aquestes obres han donat solució definitiva als molts problemes generats per l'antiga instal·lació.

Reforç i reparació del pont flotant de la Reserva natural Integral “ Els Estanys”

A la zona dels Estanys de Palau, dins la R.N.I.1 i sobre el rec del Mig es disposa d'un pont de servei per accedir a les zones interiors de la reserva. El pont s'utilitza pel personal del parc per fer tasques de manteniment i pel cos d'Agents Rurals per fer accions sobre el control de fauna.

Fot. M6 – Pont de servei a la RNI1.

El pont va patir forts desperfectes i va ser desplaçat per un augment del nivell del rec a causa d'unes fortes pluges.

El personal del parc va recol·locar i fixar el pont al seu lloc i van reparar tots els desperfectes soferts.

Plantada de freixes a la zona d'acampada del Cortalet

Per a millorar la qualitat de la zona d'acampada del Cortalet (la Closa Barraquer) s'hi van trasplantar freixes provinents de zones que s'han aclarit.

S'ha creat així una millora de l'espai, donant ombra i compartimentant la zona.

Fot. M7 – Plantada de freixes a la zona d'acampada

Infraestructura hídrica:

Estany del Cortalet: Instal·lació del control automàtic de nivell d'aigua

L'estany del Cortalet és un dels valors més emblemàtics del parc. Pel que fa a l'hàbitat de l'estany té una importància capital la constant en el nivell d'aigua, això afavoreix, per exemple, la nidificació de les aus aquàtiques.

Fins l'any passat es regulava l'aportació d'aigua de l'estany del Cortalet per observació directa. En funció del nivell d'aigua dins l'estany es programava la bomba (cargol sense fi) que subministra l'estany. Aquest sistema provocava que hi hagués variacions del nivell d'aigua i no fos del tot constant.

Amb la instal·lació del control automàtic, s'ha aconseguit una variació màxima de 1-2 cm. La base del control és una sonda electrònica de màxima i mínima que envia un senyal que acciona la bomba automàticament de manera que impedeix que el nivell surti del marge marcat.

Fot. M8 - Regle que mesura el nivell d'aigua de l'estany del Cortalet

Fot. M9 - Quadre elèctric de comandaments

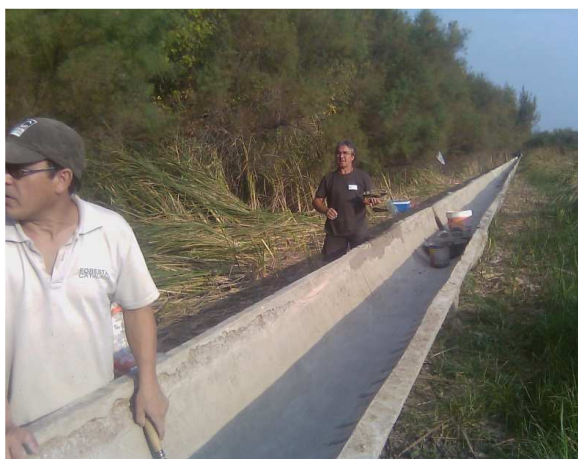
Fot. M10 - Treballs d'instal·lació de la sonda de nivell

Estany del Cortalet: Tasques de manteniment del filtre verd i neteja i desbrossat del canal d'aportació d'aigües

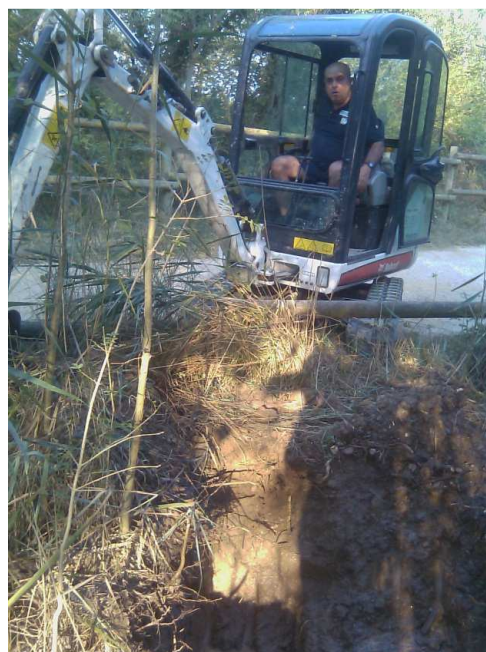
L'estany del Cortalet disposa d'un tractament previ a la arribada de les aigües. Aquest procés es realitza al filtre verd, que té com a finalitat la depuració de les aigües procedents del rec del Molí mitjançant processos naturals per adequar la seva qualitat als requeriments de la fauna del l'estany. Físicament el filtre verd consta d'una arribada d'aigua mitjançant canal de formigó i un sistema de tractament i canalització d'aigua mitjançant motes i recs sobre el mateix terreny.

Els canals de formigó i les motes del filtre verd degut al seu ús intensiu requereixen un manteniment anual important.

Aquest any es va realitzar un arranament de la canal prefabricada amb un morter d'assecatge ràpid especial pel treball submergit en aigua. A mode experimental, en el primer tram es va incorporar una capa de quitrà per avaluar-ne l'eficàcia al cap de l'any.

Fot. M11 - Manteniment de la canal d'aportació

Fot. M12 - Treballs de reparació de les motes.

Es van fer treballs de manteniment de les motes: desbrossant la vegetació per condicionar l'accés, i refent, amb una petita giratòria, allà on s'ha desgastat pel pas de fauna.

Fot. M13 i M14 - El filtre verd en funcionament després de l'actuació.

També, es va obrir un pas de manteniment del canal que ha de permetre poder-hi treballar amb comoditat i evitar que la vegetació l'envaeixi i el malmeti.

Fot. M15 - Imatge de la canal d'aportació al filtre verd

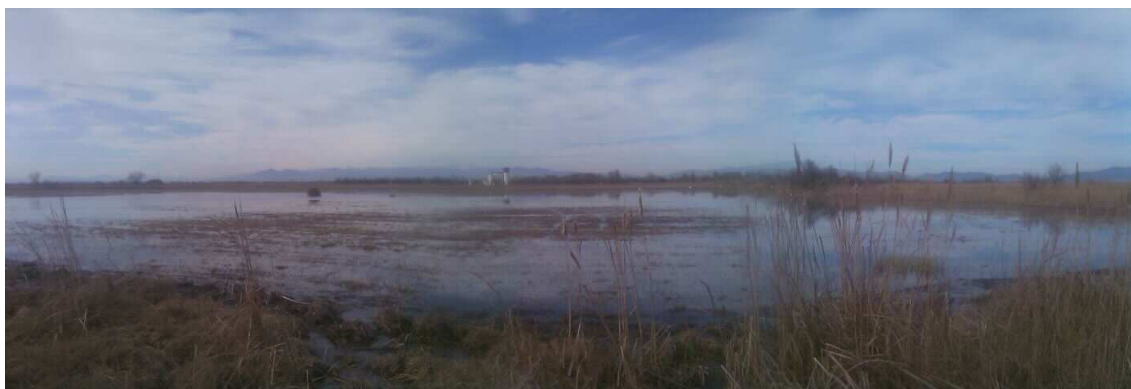
Estanys del Matà: Realització de diverses actuacions per la millora del sistema hídic

El parc porta a terme des de fa dos anys un programa d'actuacions de millora del sistema hídic dels Estanys del Matà.

L'objectiu és crear una sectorització dels estanys i obtenir el màxim control sobre cada un d'aquests sectors, permetent així, adaptar cada zona a un hàbitat concret i adequat per als diferents tipus d'espècies.

Per això es realitzen un conjunt d'actuacions que engloben des del sistema d'aportació d'aigua, com les comportes, recs i sobreeixidors de control de flux i nivells a les closes dels estanys.

Fot. M16 – Vista general, estanys del Matà

Dins aquest marc d'actuacions i durant el 2012 es van dur a terme les tasques següents:

1. La finalització de les obres del cargol d'Arquímedes.
2. La finalització de les tasques de substitució dels antics motors de reg de combustió per nous motors elèctrics.
3. La substitució de la bomba submergible d'alimentació complementària.

1. La finalització de les obres del cargol d'Arquímedes.

L'aportació més important d'aigua cap als Estanys del Matà prové del Rec del Molí d'en Dorra que es realitza actualment a través d'un Cargol d'Arquímedes. Aquest cargol aporta fins a 250m³/h d'aigua cap a l'interior de l'estany. Aquest 2012 es va acabar la instal·lació del cargol amb la construcció d'una caseta de protecció del motor i de tots els elements de seguretat per a les persones que hi mancaven.

També es va instal·lar l'antiga bomba elèctrica en paral·lel al nou cargol d'Arquímedes. Això permet mantenir l'aportació d'aigua en cas d'avaría del nou motor, encara que amb un cabal inferior.

Fot. M17 – Cargol amb tots elements de seguretat.

Fot. M18 – Aprofitament de l'antiga bomba en paral·lel.

2. La finalització de les tasques de substitució dels antics motors de reg de combustió per nous motors elèctrics.

El 2011 es van iniciar les tasques de substitució de motobombes de combustió auxiliars dels estanys per nous motors elèctrics. Aquest canvi va ser motivat pels avantatges que representen els motors elèctrics envers els de combustió, en tant que a manteniment, eficiència, control i contaminació.

Aquest 2012 van finalitzar la substitució de les dues casetes d'obra per a la ubicació dels motors elèctrics, el muntatge de les dues bombes flotants que faltaven i el quadre de protecció i comandament de tots els equips.

Fot. M19 – Instal·lació d'un motor elèctric.

3. La substitució de la bomba submergible d'alimentació complementària.

Aquest 2012 es va malmetre una de les bombes submergibles d'alimentació complementària dels Estanys. Això va comportar tota una sèrie de tasques d'adequació per a la instal·lació d'una nova bomba submergible.

L'antic motor va ser instal·lat fa més de 30 anys i la seva funció és l'aportació d'aigua a la part baixa dels estanys.

Fot. M20 – Bomba antiga.

Fot. M21 – Extracció de l'antiga bomba.

Fot. M22 – Caseta del motor.

Fot. M23 – Quadre de comandament.

La substitució de l'antiga bomba va comportar la renovació tant dels equips de control com de les conduccions degut al deteriorament general que patien tots els elements de la instal·lació.

Construcció d'un mecanisme de control de nivell automatitzat i biopermeable al rec Massona-Sirvent

Aquesta acció es va executar en el marc del conveni de col·laboració amb l'Obra Social de la Caixa.

A la reserva integral "les Llaunes" s'hi troben una sèrie de llacunes amb diferents gradients de salinitat que són refugi de moltes espècies que hi troben aliment. El sistema de llacunes està connectat per una banda pel rec Corredor (o del Molí), que hi aporta aigua dolça, i per l'altra pel rec Sirvent, per on pot rebre aigua salobrosa o buidar cap a mar.

El nivell interior de totes les llacunes ve governat per la comporta situada al canal que uneix el sistema de llacunes amb el rec Sirvent. L'antiga comporta estava formada per dues seccions de taulons de fusta amb estructura de ferro que es movien amb l'acció d'un pistó hidràulic d'accionament manual.

A part del deteriorament dels anys que feia cada dia més difícil l'accionament, l'inconvenient era que quan les comportes estaven avall, per evitar que es buidés el sistema, es tancava també, l'accés a l'ictiofauna (les carpes, anguiles, llobarros,..) que haguessin ajudat a incrementar la biodiversitat de les llacunes.

L'actuació ha consistit en retirar la comporta antiga, instal·lar-ne una de nova i crear un pas biopermeable.

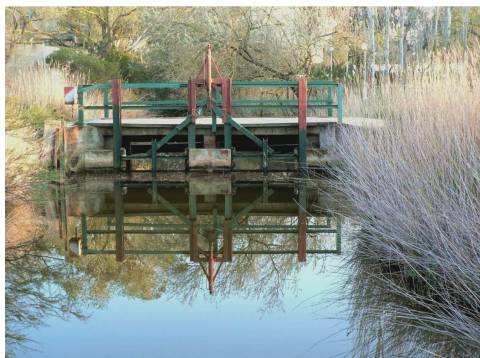
El nou sistema de comportes disposa de un control automatitzat que ha d'optimitzar el nivell de d'aigua de la reserva, permetent sempre l'entrada però permetre'n la sortida només quan hi ha suficient aigua a l'interior.

Paral·lelament i per fer biopermeable el rec, s'ha obert paral·lel un pas de peixos utilitzant petits salts d'aigua dissenyats perquè es puguin remuntar a contracorrent.

El projecte es va encarregat a Jaume Condom, enginyer tècnic industrial, i va comptar amb l'assessorament i seguiment de Quim Pou, especialista en fauna aquàtica, i la subcontractació de Casellas Batlle Transports s.l. per l'execució de l'obra civil. Els treballs

de paletaeria, fusteria i pintura s'han executat amb recursos humans i materials del Parc Natural.

Fot. M24 – Antiga comporta

Fot. M25 – Nova comporta.

Fot. M26 i M26b – Pas de peixos

Accessos:

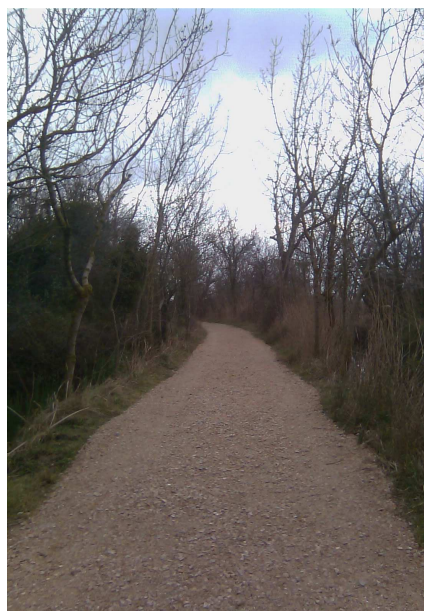
Manteniment d'itineraris:

Es van realitzar tasques pel manteniment del ferm dels itineraris i camins.

Al camins amb trànsit rodat es va escampar i compactar sub-base i en els itineraris pedestres de vianants, sauló.

Aquestes tasques es van realitzar amb el tractor del parc.

Aquest any també es va treballar a la carretera d'accés al Cortalet abatent arbres morts que es trobaven a la vora, podant branques que envaïen la traçada i retirant l'herba que envaïa la calçada.

Fot. M27 – L'itinerari principal del cortalet

Instal·lació de barrera d'accés a la comporta basculant del Rec del Mig

Fot. M28 – La portallera d'accés a la porta basculant

A les comportes del rec del Mig, que governen els nivells d'aigua de la R.N.I. 1, es disposa d'uns equips hidràulics d'accionament, que han patit petits actes vandàlics i accessos per practicar pesca furtiva no permesos.

Per evitar aquestes pràctiques, es va instal·lar una nova portallera d'acer, que barra el pas a vehicles i persones.

Millora d'hàbitats, fauna i flora:Adevesament d'una freixeneda a "Mig de dos Rius"

L'espai Mig de Dos Rius, propietat de la Fundació Catalunya – la Pedrera (antiga Fundació Territori i Paisatge) es gestiona seguint les directrius de l'òrgan gestor del Parc Natural.

Aquest espai el formen tres ambients ben diferenciats: el bosc de ribera a la vora del riu Fluvià, el canyissar, i el prat de dall. Aquest darrer és un hàbitat d'interès comunitari (Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana, Arrhenatherion, amb codi 6510) i per tant objectiu de protecció per la normativa de l'espai PEIN Aiguamolls de l'Empordà. Amb el temps, la bosquina de freixes ha anat guanyant terreny al prat. En les ortofotografies de l'any 1996 i 2008 es veu clarament l'espai que ha ocupat l'arbrat.

Així, l'objectiu d'aquesta actuació és tornar al prat els terrenys envaïts per la freixeneda, deixant però, peus aïllats que puguin donar ombra al bestiar que hi pasturi.

Fot. M29 – Ortofoto 1996

Fot. M30 – Ortofoto 2008

Instal·lació d'un nou parany de senqlars a la Reserva Natural Integral I

L'any 2010 i dins les actuacions conjuntes amb els cos agent rurals per al control d'ungulats, el parc va dur a terme la instal·lació d'un parany de senqlars a la R.N.I. 2 dels aiguamolls.

Aquest tipus de parany amb un disseny provinent dels utilitzats al Parc de la Maremma (Itàlia) es va instal·lar de forma experimental dins el nostre territori.

En vista de que en els dos anys que portava en funcionament els resultats van ser més que positius pel que fa a l'eficàcia i al nombre de presses capturades, aquest 2012 s'ha procedit a la nova instal·lació d'un parany similar a la R.N.I. 1.

Fot. M31 – Entrada de guillotina amb disparador.

Fot. M32 – Manega de maneig per l'extracció de presses.

Igual que l'anterior el parany té forma circular, un diàmetre d'aproximadament uns 12 metres i disposa d'una manega de maneig a la sortida per poder separar les presses d'una en una.

Fot. M33 – Vista general de l'entrada al parany.

Fot. M34 – Vista general de la manega de maneig del parany.

Treballs d'eliminació de la planta invasora “plomall de la pampa” (*Cortaderia selloana*)

En el marc del projecte d'Assaigs per al control químic d'espècies de flora exòtica invasora prioritàries a la demarcació de Girona (finançat per la Diputació de Girona en el marc del conveni que mantenen amb l'obra social de La Caixa) Galanthus va realitzar els assaigs amb herbicides i la fundació ALTEM els treballs de desbrossada.

Als Aiguamolls, van realitzar els treballs de control químic sobre el plomall de la Pampa a la reserva integral “El Estany” i en altres rodals del polígon 1 del Parc Natural.

El projecte està focalitzat en cercar metodologies efectives per al control químic de plantes exòtiques invasores. A més en finalitzar les experiències es confeccionaran protocols de control. L'objectiu final es que aquests protocols estiguin a disposició de tots els òrgans gestors d'espais naturals de la província de Girona.

Fot. M35 –Exemplars de *Cortaderia selloana* després de la desbrossada, abans de l'aplicació de l'herbicida

Adequació biopermeable a la comporta del Rec del Mig

L'any 2011 gràcies al conveni de col·laboració amb l'Obra Social de La Caixa es va instal·lar la segona comporta al rec del Mig. Aquest sistema de comportes s'encarrega de mantenir el nivell d'aigua a la R.N.I. 1.

Fot. M36 – Vista general comportes rec del Mig.

Fot. M37 – Rampa de pas.

Quan aquestes comportes estaven elevades, sobre el nivell del mar, impedièen l'entrada de peix cap a l'interior de la reserva. Per solucionar això i millorar el pas de l'ictiofauna a través de la comporta s'ha modificat el salt adaptant-hi un rampa inclinada.

Senyalització:Substitució de l'antiga senyalització dels observatoris i límits d'espai natural pels nous models normatius

Les tasques bàsiques de manteniment que es realitzen durant tot l'any inclouen un control i reposició de la senyalització del parc.

Aquest any 2012 dins aquest marc d'actuacions s'han substituït els cartells dels observatoris i part de la senyalització limítrofa de parc i reserva integral.

Fot. M38 – Senyalització de límit de reserva.

Fot. M39 – Senyalització aguait.

Abans de la instal·lació, els cartells subministrats es tracten amb productes per millorar l'acabat i la conservació dels cartells a la intempèrie

Relació per àmbit d'actuació d'altres tasques executades

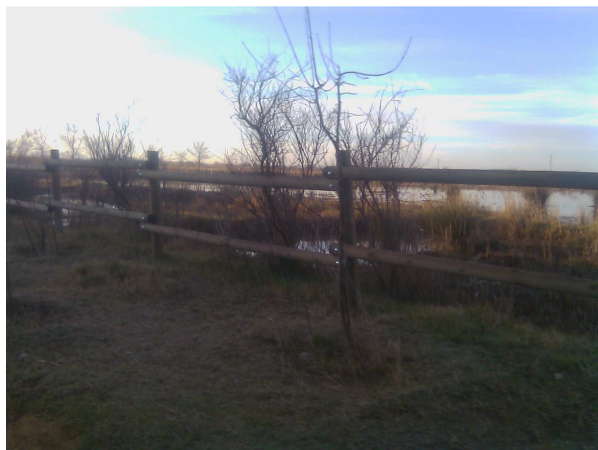
ÀMBIT	TASCA
Infraestructura hídrica	Manteniment, engreixar, parada i arrencada de motors de gasoil o elèctrics
	Control de nivells i comportes
	Neteja i desbrossat de l'estany del Cortalet
	Treballs per a la instal·lació de les arquetes i canals al Matà
	Desbrossat i neteja del Rec d'alimentació dels Estanys del Matà.
	Reparar sobreeixidor, fer arqueta a la closa de les Molleroses
	Neteja de recs a la zona del Matà
Equipaments	Manteniment general de fusteria dels observatoris i zones d'ús públic.
	Treballs de jardineria a l'entorn del Cortalet i aparcaments
	Tasques de manteniment dins el Cortalet (Persianes, panys, finestres, exposicions, lavabos...)
	Manteniment als tallers (ordenar i/o netejar tallers, magatzems)
	Reparació i manteniment de torres guaita
	Tasques de manteniment al mas Mata
	Adequació de les zones d'acampada i les seves instal·lacions
	Manteniment d'estructura, pintura i fusteria de l'observatori del Pallejà
	Arreglar portallera de Centre de Fauna
	Manteniment dels wàters dels campaments
	Reparació paviment centre de documentació
	Reparació observatori i modificació accés Casot de la Bomba
	Treballs de manteniment de la torre de la platja del Matà
	Feines per a la instal·lació d'una caldera de biomassa
Accessos	Desbrossat d'itineraris, neteja de bancs, cadenats...
	Neteja i desbrossat del camí de la RNI 1
	Manteniment de l'itinerari de "Mig de Dos Rius"
	Tasques de manteniment del pont del Rec del Molí, Pallejà
	Nova entrada closa Barraquer
	Treballs de millora en els accessos de les closes del Tec
Millora d'habitat, fauna i flora	Tala i retirada d'arbres morts
	Feines d'instal·lació i manteniment de parany per senglars RNI 2
	Plantada de tamarius a l'observatori de la Massona
	Fabricació d'un parany per a bisó americà
	Reparació i manteniment d'abeuradors
Infraestructura ramadera	Ajuda al pastor per a canvi d'ubicació del bestiar per a la gestió de closes.
	Feines de manteniment a les tanques i portalleres de closes

	Instal·lació tanca ramadera closes Tec
	Delimitació i control pastor elèctric estany del Tec
Estudis i seguiment	Tasques de col·laboració amb l'ICO
Element interès cultural	Desbrossar contorns i neteja interior de la capella de St. Antoni
Maquinària i vehicles	Repàs i posada a punt de màquines (motoserres, desbrossa,...]
	Neteja i manteniment general de vehicles
Infraestructura prevenció i extinció d'incendis	Col·laboració en tasques d'extinció d'incendis
Senyalització	Preparar, instal·lar o retirar senyalització
	Repintat de la senyalització vial de l'aparcament del Cortalet
Col·laboracions	Ajuda als agents rurals. Retirada de presses, batudes, etc
	Col·laboració als SS.TT. als Estanys Torlits , St. Climent Sescebes
	Col·laboració amb el Parc Montgrí-Medes
	Tasques de col·laboració amb el centre de fauna

Projecte d'adequació dels itineraris ciclistes als Aiguamolls de l'Empordà

Amb recursos externs al parc i dins l'execució de la primera fase del projecte inclòs en el PEF (Pla Economic Financer), es va realitzar la instal·lació de 1.200 m lineals de tanca texana a la zona del Matà i una plataforma alçada d'observació a l'itinerari 4, al trencant de can Comes.

Fot. M40 – Detall de la nova tanca col·locada

Desenvolupament local sostenible

Els espais naturals protegits tenen com a funció principal la protecció del patrimoni natural. Molts d'aquests espais tenen associada una superfície agrària important on s'hi desenvolupen unes activitats que resulten crucials per a la conservació del medi natural. Existeix coneixement tècnic suficient per a conèixer quins són els elements de valor per a la biodiversitat per a desenvolupar eines de recolzament a les persones per a que mantinguin la seva activitat de forma rentable, digna i compatible amb els objectius de conservació.

La problemàtica de la pagesia catalana i la constant crisi en la que es troba immensa ha portat a que la població ocupada al sector agrari sigui cada vegada menor, amb una piràmide d'edat totalment invertida i en molts casos sense relleu generacional possible. Les explotacions familiars són cada vegada menys productives i rendibles, les associacions de pagesos i cooperatives estan desapareixen i les poques inversions de millora que es donen al camp rarament van dirigides a la transformació del producte i la comercialització, on s'acumula la major part del benefici econòmic. La conseqüència d'aquest desànim instal·lat permanentment al sector és que la producció agrària i ramadera cada vegada està més vinculada a grans empreses transformadores i integradores en detriment de l'empresa familiar més vinculada al territori, que no tant sòls vetlla per a obtenir beneficis econòmics sinó també per a la conservació d'un paisatge que consideren propi.

Des de la perspectiva dels agricultors, les administracions són en bona mesura responsables de tot aquest conjunt de situacions, que no han estat capaces d'anticipar-se o actuar sobre els problemes estructurals que amenaçaven l'agricultura i això ha portat a la situació que actualment viu el sector. L'existència d'un espai natural protegit no s'ha valorat com una oportunitat o avantatge

Malgrat aquestes recriminacions a l'actuació de les administracions, també és en elles on dipositen part de les esperances per revifar l'activitat, els agricultors pensen que el seu treball diari aporta uns beneficis ambientals i defineix uns paisatges que bé mereixen que siguin tinguts en compte per les diferents administracions que actuen al territori.

És sota aquestes premisses que el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà s'ha marcat com a objectiu el foment de la producció agrària i ramadera produïda a l'espai natural protegit, tot i posant en valor l'excel·lència dels pagesos, la qualitat de les seves produccions i els beneficis ambientals i de conservació paisatgística de la seva activitat. Després del treball conjunt entre administracions, col·lectius de pagesos i cooperatives i centres de recerca i transferència, es va apostar per la diferenciació de la producció agroramadera de l'espai natural protegit posant en valor la seva qualitat diferenciadora i les practiques agroambientals. Un clar exemple d'aquest procés és la creació del Pa de la Tramuntana que ha permès comercialitzar un producte d'alta qualitat basat en la recuperació de varietats de blats vells i antics i implantant metodologies de producció respectuoses amb l'entorn, l'aigua i el sòl.

ELS OBJECTIUS

La línia estratègica és el de preservar, recuperar i millorar la qualitat paisatgística de la zona en base a la diversitat productiva, la consolidació del sector agrícola i ramader, la implantació de sistemes productius conservacionistes, l'obtenció de productes diferenciats i de qualitat, així com l'afirmació del patrimoni territorial i dels valor mediambientals del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, tot posant en valor el paisatge i els productes agraris.

Es tracta doncs d'establir programes i projectes de desenvolupament local en base a l'elaboració de plans integrals de gestió agrícola i ramadera, de desenvolupament sostenible i de conservació de la biodiversitat i dels recursos sòl i aigua, evitant la degradació mediambiental.

L'àmbit d'aplicació del programa correspon als límits administratius del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

Els objectius específics són:

1. La producció agrícola i els paisatges rurals
2. La conservació dels valors naturals de l'espai agrari
3. La millora i ordenació de tècniques productives
4. La valorització de la producció i els productes agraris

Gestió de l'aqüífer de la Muga

El recurs natural que defineix el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà és l'aigua, element clau per al manteniment de la major parts dels ecosistemes actuals i que cal protegir, en aquest sentit s'ha iniciat el Pla pilot d'accions i assentament de bases de coneixement per a la gestió i compatibilització de l'ús agrícola i mediambiental de recursos hidrològics a la plana litoral i aiguamolls de l'Alt Empordà

El treball realitzat els anys anteriors i les reunions de treball realitzades tant amb els sectors productius com amb les administracions, han permès identificar una problemàtica creixent en l'ús, disponibilitat i qualitat de l'aigua al tram baix de la subconca del rec del Molí d'en Dorra, Mig i Sirvent, que ocupa l'espai entre les conques de la Muga i el Fluvià, fins al punt en que s'estan començant a produir conflictes territorials entre els usuaris de l'aigua.

S'han coordinat reunions entre els sectors afectats i les administracions competents identificant la necessitat d'avaluació de l'estat dels aqüífers, identificació i caracterització de les situacions de risc hídric. Així mateix s'ha plantejat la creació d'una comunitat d'usuaris.

El resultat d'aquestes reunions s'ha plasmat en el Pla Pilot d'accions i assentament de bases de coneixement per a la gestió i comptabilització de l'ús agrícola i mediambiental de recursos hidrològics a la plana litoral i aiguamolls de l'Alt Empordà, amb la participació de la Cooperativa Agrícola de Castelló d'Empúries, l'Associació de Pagesos i Cortals de Castelló, la Comunitat de Regants del Marge Esquerra de la Muga, l'ADV Arròs de Pals, l'ADV Cooperativa de Castelló, l'Associació de Pagesos Propietaris i Entitats de l'Empordà i l'IRTA, amb finançament del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

Pla pilot de contracte agrari ambiental o de custòdia.

Al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, l'espai agrari és un paisatge que ens identifica i que aporta nombrosos serveis i beneficis. Aquests terrenys que cal conservar es troben en finques de propietat privada; és imprescindible, doncs, implicar i donar suport als propietaris d'aquestes finques per aconseguir que la protecció de l'espai sigui efectiva.

La custòdia del territori és un conjunt d'estratègies i instruments que pretenen implicar els propietaris i usuaris del territori en la conservació i el bon ús dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics.

S'han realitzat nombroses reunions amb la Institució Alt empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN), buscant sinèrgies entre el pla pilot i el projecte "cultivant sinèrgies" que està desenvolupant conjuntament amb el GOB.

La particularitat d'aquest pla pilot és que la custòdia es preveu aplicar sobre el producte i no específicament sobre el productor, permetent així un major impacte territorial de les mesures de millora d'hàbitats establertes en aquest pla.

Aquest model ha de permetre:

- Preservar, conservar i millorar les comunitats biològiques i hàbitats que donen valor a l'espai.
- Protegir i conservar els recursos físics geològics, hídrics i edàfics.
- Protegir , conservar i divulgar el patrimoni cultural, històric, arqueològic i antropològic de l'espai protegit.
- Conservar les àrees claus per la continuïtat poblacional de les entitats biològiques.
- Mitigar els efectes sobre la connectivitat biològica de les àrees urbanes i infraestructures.
- Mitigar els efectes de tot fenomen que perjudiqui a les espècies característiques de l'espai.
- Recuperar els usos agrícoles, ramaders i forestal.
- Estimular un nou model agrari que garanteixi la seguretat i sobirania alimentària, que sigui econòmicament viable i ambientalment sostenible i que ajudi a la població rural a continuar la seva activitat econòmica en el territori.
- Desenvolupar instruments i infraestructures de comercialització dels productes agroalimentaris de l'espai protegit.
- Desenvolupar una xarxa de camins per a ús social, cultural i educatiu, incloent-hi els camins històrics (rals, de ferradura, ramaders, de creu,...), els senders excursionistes i nous itineraris per apropar a la població al patrimoni natural i cultural de l'espai protegit.
- Articular les potencialitats turístiques.

Mesures Agroambientals. Gestió de les zones humides incloses en el conveni RAMSAR

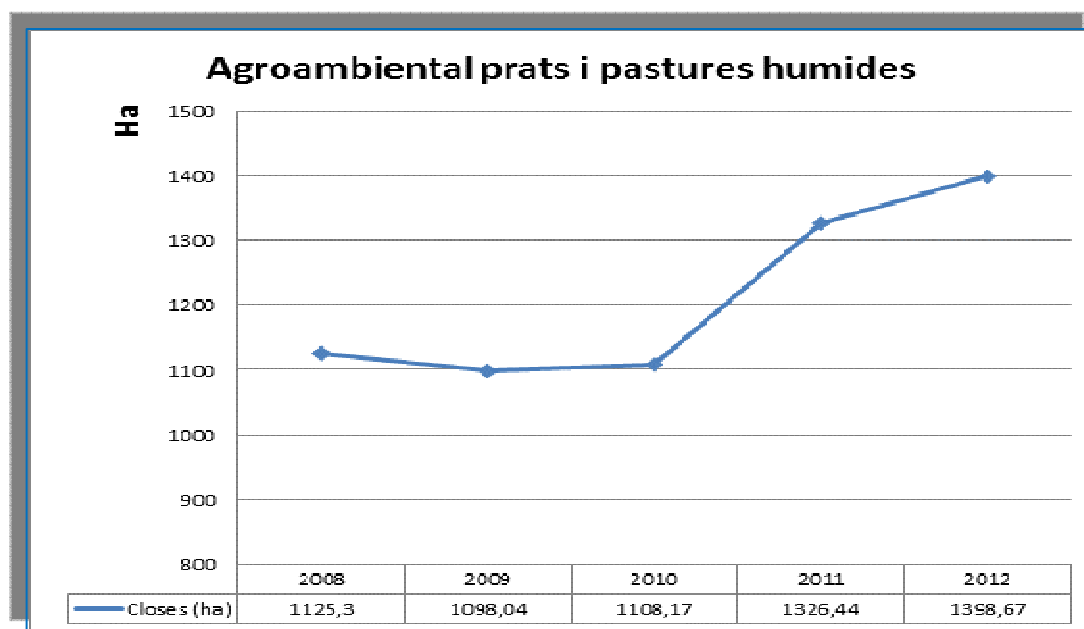
L'objectiu de les mesures agroambientals és promoure el desenvolupament sostenible de les àrees rurals i respondre a la creixent demanda de la societat de serveis ambientals, aplicant mètodes de producció agrícola compatibles amb la protecció i millora del medi ambient, el paisatge, els recursos naturals, la terra i la diversitat genètica. Es tracta d'un seguit d'ajuts associats a la DUN del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, en la que es posen en valor les bones pràctiques agrícoles i ambientals.

L'objectiu és establir un sistema de gestió de les zones humides incloses al conveni RAMSAR i la seva àrea d'influència amb un elevat grau de sostenibilitat, donant resposta a la demanda creixent de la població, de la millora ambiental en ecosistemes de closes i arrossars de les superfícies incloses en aquestes zones.

El parc ha participat activament en

- Difusió de les mesures agroambientals
- Emissió d'informes tècnics
- Suport i assessorament tècnic
- Gestió del sistema de control

. L'aplicació de les mesures agroambientals de millora i de recuperació de les zones humides a l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, han produït en aquest dos darrers anys l'efecte esperat amb l'acolliment de pràcticament el 90% de la superfície potencial de closes (Gràfic 1).

Gràfic 1. Evolució de la superfície de closes acollides a les mesures agroambientals

Assessorament tècnic per agricultors i ramaders

A grans trets, la superfície agrícola del municipi i del PNAE inclou àrees de prats i pastures, de conreus extensius, de fructicultura, d'horticultura i de viticultura i d'oleïcultura en menor superfície.

Cadascuna d'aquestes especialitats es troben representades en àrees molt concretes o, en qualsevol cas, cada tipus de sòl admet amb major o menor garantia un tipus de producció determinada, requerint en cada cas, un tipus específic de gestió i d'ordenació de l'espai. Per a ser sostenible, l'agricultura, a més d'econòmicament plausible, ha de ser prou productiva per a qui la practica, la qual cosa implica mantenir la base dels recursos i preservar una superfície proporcionada de terreny per a altres usos i valors.

S'han realitzat actuacions en:

- Assessorament agrari en general.
- Ordenació i organització d'explotacions agràries.
- Orientació sobre el sistema d'ajuts i tramitació.
- Assessorament i conversió de les produccions (producció ecològica, producció integrada i agricultura de conservació).
- Emissió d'informes
- Realització de jornades tècniques

Jornades tècniques i cursos

L'observació de l'entorn amb criteris etnobotànics sovint resulta sorprenent per qui ho fa per primera vegada, per aproximar aquesta especialitat al visitant del parc, es va realitzar en data 12 de maig de 2012, una sortida pràctica d'etnobotànica i usos tradicionals per les Closes d'en Llobet per al reconeixement de les plantes de closes i conreus extensius i les seves aplicacions.

La sembra directa és una tècnica d'agricultura de conservació que permet l'estructuració i l'augment de la capacitat biològica del sòl, l'estalvi energètic o l'acumulació de matèria orgànica, nutrients i aigua, entre d'altres. No obstant, no tot són avantatges i també sorgeixen inconvenients en el desenvolupament d'aquestes tècniques. El 13 de novembre es va realitzar la jornada de "Tècniques de Sembra Directa" per a donar recursos als agricultors per a implementar l'agricultura de conservació al parc, tan rendible com la convencional, si bé exigeix unes despeses inicials de maquinària específica per a la sembra.

TÈCNiques DE SEMBRA DIRECTA
 Jornada tècnica
 CASTELLÓ D'EMPÚRIES, dimarts 13 de novembre de 2012

PRESENTACIÓ
 La sembra directa és una tècnica d'agricultura de conservació que permet l'estructuració i l'augment de la capacitat biològica del sòl, l'estalvi energètic o l'acumulació de matèria orgànica, nutrients i aigua, entre d'altres. No obstant, no tot són avantatges; i també sorgirien inconvenients en el desenvolupament d'aquestes tècniques. Les tècniques de sembra directa varen iniciar-se a Catalunya ja fa més de 25 anys, amb una major experiència a les comarques de seca de l'interior de Lleida i també de Barcelona. Aquestes jornades pretenen donar resposta a les principals inquietuds dels agricultors abans d'implantar la SD a les planes de l'Empordà.

PROGRAMA

Presentació de la Jornada Sr. Jordi Ribera de Tàrrida Martínez, Director del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà	9.50 h
Agricultura de Conservació: Avantatges i inconvenients. Tècniques de maneig de sòls: No conreu i sembra directa. Possibilitats i limitacions a la zona dels Aiguamolls de l'Empordà Dr. Carles Cantero Martínez, Professor de la Universitat de Lleida, Dpt. de Producció Vegetal i Ciència Forestal.	10.00 h
Pausa - café	12.00 h
Pràctiques de control i gestió de les males herbes Sr. Jordi Tàrrida Martínez, Professor de la Universitat de Lleida, Departament d'Hortofruticultura, Botànica i Jardineria, Servei Sanitari Vegetal, Bones Pràctiques Fitosanitàries i Col·lectura vegetal	12.30 h
Maquinària de sembra directa. Demostració pràctica de conreu Cooperativa Agrària de Castelló d'Empúries	13.30 h
Cloenda de la Jornada	14.30 h

INSCRIPCIONS: La jornada és gratuïta. Més informació i inscripcions al centre d'informació del parc natural (Tel. 972.454.222) o a: inscripcions@parcnatural.net o www.parcnatural.net/inscripcions/parquet.

LLOC DE REALITZACIÓ
 El Cortalet
 Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà
 El Cortalet s/n
 17486 Castelló d'Empúries

ORGANITZACIÓ
 Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà
 Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

COL-LABORACIÓ
 Universitat de Lleida
 Departament d'Hortofruticultura, Botànica i Jardineria, Servei Sanitari Vegetal, Bones Pràctiques Fitosanitàries i Col·lectura vegetal

Separatiu no. 2 @ParcNAT

PLA ANUAL 2012
 DE MANTENIMENT I CONSERVACIÓ DELS ESPAIS NATURALS PROTEGITS

Difusió dels valors i oportunitats socioeconòmiques dels espais naturals protegits

En data 9 de maig de 2012 es va realitzar la jornada sobre experiències de producció agrària en espais naturals protegits al Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí, organitzat pel Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter amb l'objectiu de divulgar les experiències i coneixements desenvolupats en espais naturals protegits que fan compatible l'activitat econòmica i la protecció ambiental, amb la presentació de les ponències sobre "Eines de desenvolupament rural aplicables en espais naturals protegits" i "El pa de la Tramuntana i la vedella de Closa".

En data 17 de maig de 2012 es va realitzar la jornada sobre "Aprofitament de varietats locals per aconseguir un producte final amb més valor afegit" a l'Escola de Capacitació Agrària de Monells.

En data 8 de novembre de 2012 es va fer la presentació del "Pa de la Tramuntana; el producte com a eina de desenvolupament local i conservació de la biodiversitat" dins el marc de la jornada de PRODUCTES DE PROXIMITAT I ECOLÒGICS COM A ESTRATÈGIA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL, al Castell de Montesquiú.

Projecte Vedella de Closa

Les closos constitueixen una particularitat excepcional dels ecosistemes de les zones humides de Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, amb un elevat valor ambiental, agronòmic, social i cultural. Ocupen zones d'aiguamolls dessecats al S XVIII i es caracteritzen per nivells freàtics elevats, sòls mal drenats i sovint salins o salino-sòdics, de forma que la seva funcionalitat com a ecosistema estable, biodivers i productiu únicament és viable amb un maneig racional de l'aigua i la salinitat del sòl, amb aprofitament agro-silvo-pastoril.

El suport a les pastures extensives de baixa densitat ramadera i als prats de dall, encaixa perfectament en els eixos que orienten la política agrària de la UE i de Catalunya, doncs compleixen nombroses funcions que afecten positivament a l'activitat agrícola i mediambiental al fomentar la producció d'aliments de major qualitat, protegir la natura i els paisatges agraris, d'acord al Reglament (CE) 1257/99 del Consell de 17 de maig.

Aquest projecte pretén doncs desenvolupar un programa de qualitat de la carn de vedella i/o de bou que permeti la diferenciació del producte i la consegüent avantatge de mercat. Es fonamentarà per una banda en un programa de selecció genètica de races autòctones i per altra banda en un sistema de producció ecològic delimitat a l'espai de les closes del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, compatible amb la millora i conservació de l'ecosistema i alhora amb una producció de carn de qualitat

El model de gestió ramadera de les closes ha de ser compatible amb la millora i conservació de l'ecosistema i alhora amb una producció de carn de qualitat que permeti la diferenciació del producte i la consegüent avantatge de mercat.

Actualment s'han identificat les bases de producció basades en :

- La producció ha de ser ecològica, tant de les mares com dels vedells.
- Incorpora el concepte de "terroir" delimitant l'espai productiu al de les closes, definit planimètricament al Pla Especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Aiguamolls de l'Alt Empordà.
- El model productiu ha de ser l'extensiu, tant pels seus beneficis ambientals com perquè les races autòctones estan molt adaptades al territori però són menys productives, per la qual cosa no tenen cabuda en els sistemes de producció més intensius
- Es cercarà l'especialització en una única raça malgrat i que el model experimental incorporarà 2 o 3 races, probablement vaca de l'Albera, Menorquina i Bruna del Pirineus.
- S'ha d'establir un programa de millora i conservació genètica. L'escàs nombre d'efectius d'algunes races no permet una adequada comercialització dels productes i, en molts casos, determina una consanguinitat tan elevada que pot comportar la degeneració i la desaparició de la població.
- S'establirà una xarxa de transformació i comercialització que permeti desenvolupar un model de mercat local o de curta distància.
- Es redactarà una normativa de producció d'obligat compliment associada a la creació d'una marca col·lectiva i protegida sota la figura d'Associació de Productors, qui disposarà en propietat de la marca i vetllarà per la seva protecció.
- S'han presentat dues sol·licituds per al finançament de la base R+D del projecte al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural i a la Fundació La Caixa, que no han estat aprovades.

Fira Mercat agroalimentari de productes de l'entorn del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà "El Parc al Mercat".

Un dels àmbits en què més arguments aporten a l'èxit d'iniciatives de valorització de la producció local, és el del turisme. Existeix un consumidor potencial a la zona molt alt, ja sigui per la pròpia població local com per l'afluència massiva de turisme concentrada sobretot als mesos d'estiu però cada vegada més estabilitzada al llarg de l'any, en bona part per la potenciació dels sectors mediambiental i cultural.

Entre les activitats destinades a promoure el producte local i de qualitat, es va crear l'any 2009 la fira "El Parc al Mercat" amb l'objectiu d'identificar el producte local ja des del seu origen i conduir els mètodes i sistemes productius cap a la sostenibilitat, i per l'altra, aprofitar el potencial local i de visitants que el parc natural ofereix, per tal d'identificar la producció agroramadera i artesanal amb la conservació de paisatges i sistemes. Creiem que la fira "El parc al mercat" té una consistència suficient per a que es continuï de forma anual.

Pa de la Tramuntana

Tot el procés de desenvolupament i implantació del projecte es basa en la concepció d'artesania i territori i aquests són valors que han d'estar visibles en el producte, pel que necessàriament contempla els següents aspectes:

- Recuperar i millorar els coneixements sobre varietats tradicionals i velles de blat
- Incorporar noves tècniques productives
- Obtenir un producte de qualitat
- Comercialitzar un producte associat a un territori i unes activitats tradicionals
- Incrementar el benefici en cada node de la cadena productiva
- Difondre unes activitats estretament vinculades a la història del municipi i del parc natural dels Aiguamolls de l'Empordà

És l'exemple més visible sobre en l'objectiu del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà per la diferenciació de la producció agroramadera de l'espai natural protegit posant en valor la seva qualitat diferenciadora i les practiques agroambientals. La creació del Pa de la Tramuntana que ha permès comercialitzar un producte d'alta qualitat basat en la

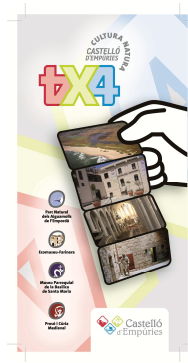
recuperació de varietats de blats vells i antics i implantant metodologies de producció respectuoses amb l'entorn, l'aigua i el sòl.

Relacions i col·laboracions institucionals

S'ha continuat amb la participació a diferents àmbits:

- Consell Comarcal de l'Alt Empordà, participant a la Junta, Assemblea i a les taules de treball de l'Associació Alt Empordà Turisme en representació dels tres espais protegits: Pnin Albera, PN Cap de Creus, i Aiguamolls.
- Participació a les taules de treball del projecte Itinerànnia que agrupa tres Consells Comarcals: Garrotxa, Ripollès i Alt Empordà.
- Col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló d'Empúries amb la campanya 4x4, de promoció turística del municipi i en les activitats de l'Ecomercat.
- Col·laboració amb la Diputació de Girona i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà en la redacció del projecte Enllaç (Xarxa transfronterera de vies verdes a Catalunya)
- CEIPS i IES dels nou municipi del Parc.
- Col·laboració amb l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries, amb el projecte de Centre d'Interpretació dels quatre Parcs Naturals de l'Empordà i amb el projecte de l'Exposició Mediterrània Viva, entre dos aigües.
- Associació Alt Empordà Turisme, formem part de la Junta de l'Associació i treballant per la marca Empordà.

Vigilància

- S'ha continuat amb la vigilància per part del Cos d'Agents Rurals, amb les següents actuacions en els municipis del Parc

Castelló d'Empúries	386
Fortià	12
L'Armentera	2
L'Escala	6
Palau-saverdera	92
Pau	7
Pedret i Marzà	4
Roses	23
Sant Pere Pescador	77
Vilamacolum	3
<i>Total</i>	<i>612</i>

Totes les actuacions s'han efectuat dins l'àmbit de l'espai natural.

- Servei de vigilància de l'aparcament del Cortalet mitjançant serveis externs de l'Associació Mifas. (caps de setmana i festius de març a juny i de la segona setmana de setembre fins a 8 de desembre.) Els mesos de juliol i agost el servei ha estat diari.

Gestió administrativa, econòmica i de personal

Gestió de les despeses ordinàries de funcionament.

S'han tramitat 38 propostes de despesa via Règim Autonomia Econòmica del Parc (RAE) que ha suposat una despesa total de 55.458,54 €. Aquestes corresponen a despeses ordinàries del Capítol II: assessoraments tècnics, material de ferreteria i construcció, carburants, transports, publicacions, atencions protocol·làries, avaries i imprevists; i Capítol VI: petites inversions en eines i maquinària.

Tramitació d'expedients de despesa de funcionament al Departament

Participació en expedients d'inversions del Departament

REDACCIÓ D'INFORMES

S'han emès 45 informes, corresponents a les diferents actuacions efectuades dins l'àmbit del parc, en aplicació de l'article 29.2 de la Llei 12/1985, de 13 de juny d'espais naturals.

ACTUACIÓ	PROMOTOR	RESOLUCIÓ
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça de Palau-saverdera G-10035	Favorable
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça de Pau G-10212	Favorable
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça de Peralada G-10212	Favorable
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça Vilanova i Pedret G-10294	Favorable
Sol·licitud de rompuda	Rosa Illa Deulofeu	Favorable amb condicions
Modernització i adaptació de la <i>hatchery</i> per produir alevins de llenguado de l'espècie <i>Solea senegalensis</i>	Base Viva, S.L.	Favorable
Pla d'usos de les platges de Castelló d'Empúries.	Servei de Costes de la Generalitat	Favorable amb condicions.
Vallar finca de Can Pipa	Can Pipa S:L	Desfavorable, cal ajustar-se al Pla Esp.
Projecte d'obres mòdul sanitari	Càmping Laguna	Desfavorable, ús il·legal terrenys
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça de l'Escala G-10162	Favorable
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça de Sant Pere-Vilacomum i Torroella G-10085	Favorable
Renovació del Pla Tècnic de Gestió Cinegètica	Àrea de caça de Vilajuïga i Pedret i Marsà G-10209	Favorable
Projecte d'obres enderroc recepció antiga.	Càmping Rubina Resort	Favorable
Pla parcial urbanístic Mas Fumats	Iberdrola Inmobiliaria SAU	Favorable
Construcció cobert agrícola	Joan Planas Font	Favorable
Llicència d'obres caseta pou	Miquel Gómez Forns	En suspens Ampliació informació
Concessió aigües superfic.	Pedro Sanllehí Olivan	Desfavorable. Altra alternativa.
Canvi d'activitat ramadera	Lluís Mont Carreras	En suspens pendent ampliació documental
Dragatge canal riu Fluvià	Ajuntament de Sant Pere Pescador	Favorable amb condicions.
Construcció d'una fosa	Lluís Mont Cortada	Favorable amb condicions
Pla d'usos de les platges de Sant Pere Pescador	Servei de Costes de la Generalitat	Favorable amb condicions.
Reforma masia per turisme rural	Manuel Suárez López	Favorable la reforma edifici. L'exterior cal un altre projecte.

Restauració i ampliació teulat caseta d'accés al càmping	Càmping Almatà	En suspens, manca de documentació.
Ocupació de terrenys per 2 eugues al polígon 8 de Palau-saverdera	Francisco Cala Ortega	Favorable
Ampliació activitat ramadera.	Pedro Fournier Planas	Favorable
Ocupació temporal pel campionat de Windsurf	Club de Vela Sant Pere Pescador	Favorable
Restaurar platja marge dret de la gola del riu Muga	Ajuntament de Castelló	Desfavorable
Cursa de bicicletes de Roses a Donostia.	Club ciclista Transpyr	Favorable
Reforma i trasllat no substancial de renta cotxes	Càmping Laguna	Desfavorable Cal adaptar al planej. urbanístic.
Reforma i canvi no substancial de la zona de residus.	Càmping Laguna	Favorable
Canvi i redistribució de la zona de parcel·les	Càmping Laguna	Desfavorable Cal adaptar al planej. urbanístic.
Ampliació mòdul sanitari i magatzem	Càmping Laguna	Favorable
Projecte de modificació del PGOU	Ajuntament de Sant Pere	En suspens Ampliació informació
Abocament d'aigües residuals	Can Pipa S.L	Consideracions de procediment.
Projecte EDAR	Càmping Almatà	Consideracions a tenir en compte.
Denúncia A.Rurals instal·lació equipaments dins el parc.	Serveis Territorials Girona	Valoració danys
Projecte de la ctra. 260 Siurana-Castello	Territori i Sostenibilitat	Consultes
Poum Viladamat	Oficina d'avaluació ambiental	No afecta àmbit de l'espai natural.
Projecte de vies verdes	Consorci Vies verdes	Favorable amb condicions.
Assaig control flora invas.	Diputació de Girona	Autoritzat
Substitució i millora de l'edifici de la piscina i serveis	Càmping Rubina-Resort	Favorable
Precintes cabirols	Serveis Territorials	Altres
Modificació del Pla director urb. Del sòl no urb. Serra de Rodes i entorn	Departament de Territori i Sostenibilitat	Favorable amb condicions.
Queixa per la mala recollida de les instal·lacions nàutiques per l'empresa Ones Litoral, SL	Ajuntament de Sant Pere Pescador	Valoració de l'estat.

Neteja de recs de Palau	Ajuntament de Palau	Favorable
Ampliació nau Butterflay Parc. Empuriabrava	Robert Genesse	Favorable

AUTORITZACIONS

S'han emès 42 autoritzacions d'activitats en l'àmbit del Parc:

- 16 per batudes de caça
- 11 per estudis
- 9 per reportatges fotogràfics
- 3 per anellament d'ocells
- 2 per eliminar cortadèria
- 1 per realitzar una cursa a peu dels aiguamolls a les medes

REGISTRE DE DOCUMENTS

A través del Sarcat (finestreta única de la Generalitat i de les altres administracions públiques)

371 entrades documents administratius.

357 sortides d'escrits administratius.

III. Execució pressupostària

Dades generals del pressupost

Finançament

Font	Previsió DG Medi Natural i Biodiversitat	Executat
Finançament del Departament, ordinari	799.670,38	521.632,38
Finançament del Departament, RAE	99.700,00	94.700,00
Romanent tresoreria (RAE)	8.322,37	106.916,57
Finançament d'altres administracions públiques	-	-
Ingressos propis	10.000,00	38.991,04
Altres fonts	-	-
TOTAL	917.692,75 €	762.239,99 €

Execució de despeses

Concepte	Previsió DG Medi Natural i Biodiversitat	Executat
Personal	Propi i de vigilància (Cap. I)**	455.000,00
	Pla d'Ocupació (Cap. IV)***	10.000,00
Manteniment, subministraments, estudis... (Cap. 2)	Contracte manteniment Forestal Catalana, SA.	150.000,00
	Manteniments DG Medi Natural i Biodiversitat	0,00
	Estudis i assistències tècniques	21.240,00
	Serveis d'informació i educació ambiental	85.166,37
	Règim d'Autonomia Econòmica	109.700,00
Cap. IV	Conveni UdLI - Becari	2.075,00
Inversions (Cap. 6)	Obres, i material inventariable	44.511,38
	Règim d'Autonomia Econòmica	0,00
	Conveni "La Caixa" - CIRE	40.000,00
Ajuts **** (Capítols 4 i/o 7)	A ajuntaments	0,00
	A particulars	0,00
	A associacions	0,00
	A empreses	0,00
TOTAL	917.692,75 €	762.239,99 €

*Nota: La columna "Executat" fa referència a totes aquelles actuacions per a les quals hi ha l'obligació reconeguda de la Generalitat. Seran, per tant, tant actuacions que efectivament hagin estat executades dins l'any natural com aquelles que, sense haver-se materialitzat dins l'any, hi hagi la certesa que es duran a terme els anys naturals posteriors, amb càrrec a l'exercici tancat.

**Nota: En l'apartat de personal, a la columna de l'Executat, es té en compte el personal propi de gestió així com el de vigilància (Agents Rurals destinats al Parc), desglossat en el detall per actuacions.

***Nota: En l'apartat del Pla d'ocupació es compta l'import total, desglossar en el detall per actuacions.

****Nota: l'execució del pressupost d'ajuts depèn de les sol·licituds que es presentin d'acord amb l'ordre d'ajuts al conjunt dels parcs, ja que es tracta d'una línia d'ajuts única per a tots ells. Així mateix, l'execució d'aquest apartat pressupostari depèn de la realització per part dels beneficiaris de les actuacions subvencionades. Aquest exercici no s'ha convocat cap ordre.

Despeses destacades

Concepte	Previst	Executat / Aprovat *
Manteniment efectuats per la brigada de Forestal Catalana, SA	150.000,00	118.240,60
Servei d'informació i educació ambiental	85.166,37	85.166,37
Seguiment ornitològic	21.240,00	21.240,00

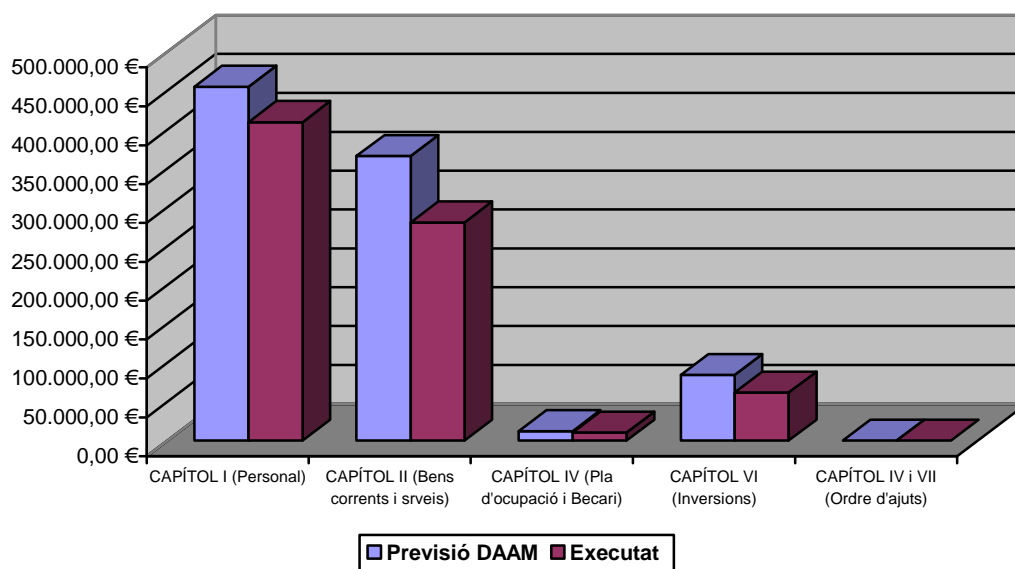
Gràfics

I. QUADRE- Pressupost per capítols

Capítols	Previsió DG Medi Natural i Biodiversitat	Executat
Capítol I - Personal	455.000,00 €	409.516,40 €
Capítol II - Béns corrents i serveis	366.106,37 €	280.594,83 €
Capítol IV - Pla d'ocupació i Becari	12.075,00 €	10.335,88 €
Capítols VI - Inversions	84.511,38 €	61.692,88 €
Capítols IV i VII - Ordre d'ajuts	0,00 €	0,00 €
TOTAL	917.692,75 €	762.239,99 €

II. GRÀFIC- Pressupost per capítols

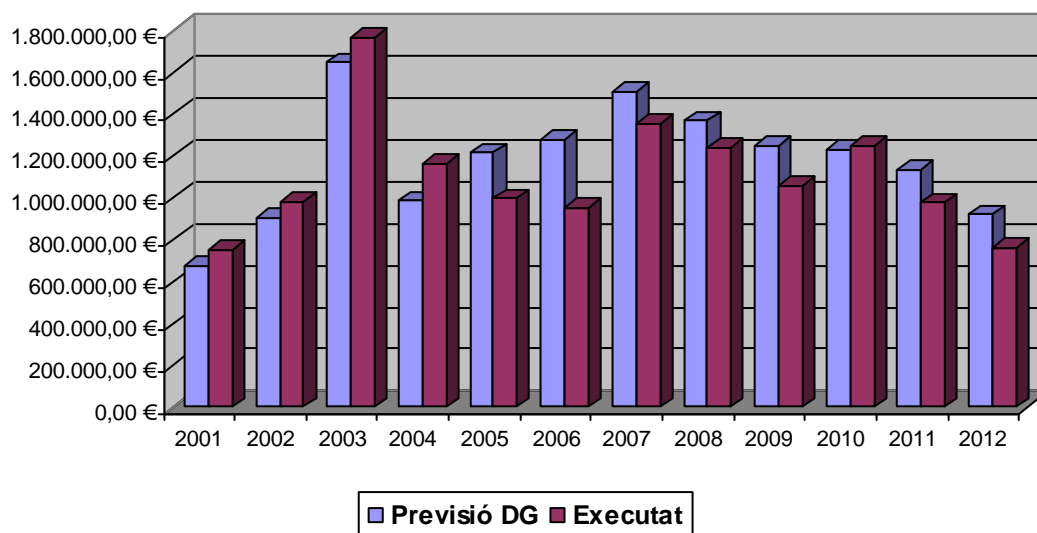
Pressupost per capítols

Evolució del pressupost

Evolució del pressupost 2001-2012		
Any	Previsió DG Medi Natural	Executat
2001	675.036,49 €	751.300,00 €
2002	902.438,65 €	981.525,92 €
2003	1.645.576,87 €	1.768.467,07 €
2004	985.178,37 €	1.160.132,00 €
2005	1.216.512,93 €	996.180,00 €
2006	1.278.600,66 €	954.674,72 €
2007	1.504.640,61 €	1.351.432,31 €
2008	1.367.963,67 €	1.239.060,34 €
2009	1.249.756,17 €	1.058.258,58 €
2010	1.229.290,80 €	1.249.117,26 €
2011	1.132.285,88 €	978.334,27 €
2012	917.692,75 €	762.239,99 €

Evolució pressupost

Detall per actuacions

1. Òrgans Rectors

Actuació	Despesa prevista
S'ha realitzat una reunió de la Junta de Protecció (17/05/12)	-

2. Direcció i equip de gestió

Gestió del personal propi

Actuació	Despesa prevista
Personal propi de gestió	314.462,90 €
Personal de vigilància (Agents Rurals)	95.053,50 €
Pla d'Ocupació (1 tècnic de grau mitjà) (4 mesos)	8.260,88 €
Gestió i tramitació de documents del personal del Parc	-

Programa de formació

Actuació	Despesa prevista
Cursos i jornades de l'EAPC i altres	-

3. Normativa, plans i programes

Plans d'ordenació: plans especials, plans d'ordenació dels recursos naturals

Actuació	Despesa prevista
Aplicació del Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge (Acord GOV/254/2010, de 23 de novembre)	-

Plans de gestió (PRUG) i plans sectorials derivats

Actuació	Despesa prevista
Elaboració del Programa Anual d'Actuacions i Pressupost	-
Elaboració de les memòries anuals	-

Plans específics

Actuació	Despesa prevista
Pla de gestió del rec del Molí de la Farinera. Ordenació dels usos i gestió per a la creació d'una comunitat de regants i usuaris.	-
Verificació dels Plans d'usos, instal·lacions i serveis de les platges dels termes municipals de Sant Pere Pescador i Castelló d'Empúries.	-
Verificació de l'ús de l'aigua residual depurada del rec que comunica diferents àrees del Parc Natural amb l'EDAR de Palau Saverdera.	-

4. Protecció i Conservació del patrimoni natural**Accions d'obtenció d'informació i millora del coneixement.**

Actuació	Despesa prevista
Seguiments fauna: ornitològics i de daines i senglars	21.240,00 €
Controls terrenys per les mesures Agroambientals de conservació i recuperació de closes.	-
Control d'ungulats (daines i senglars) dins la Reserva Natural Integral, per part del Cos d'Agents Rurals.	-
Estudi seguiment de closes públiques	-
S'ha completat la implementació de la xarxa piezomètrica del PNAE	-
Dinamització del sector agrari del Parc: Maneig eficient de fertilitzants	-
Projecte SOOC, coordinat per l'ICO	-
Projecte Piccole Issole	-
Programa Sylvia	-

Gestió d'espècies

Actuació	Despesa prevista
Treballs d'eliminació de la planta invasora "plomall de la pampa" (Cortaderia selloana)	-

Gestió d'hàbitats i ecosistemes

Actuació	Despesa prevista
Plantada de freixes a la zona d'acampada del Cortalet	-
Adevesament d'una freixeneda a "Mig de dos Rius"	-
Desbrossament de joncs a la Reserva Integral 2	-
Desbrossament de joncs per al manteniment de les closes de Can Comas	-
Neteja i recuperació de closes als estanys del Matà com a pastures	-
Neteja i recuperació de closes a la zona del Tec i continuació del projecte de restauració per a la nova gestió de la zona.	-
Tancament de les platges de la Reserca (entre el càmping Laguna i el càmping Almatà) per delimitació de la zona de nidificació segons el Pla especial	-
Treballs de conservació i millora de l'espai de Mig de dos Rius (neteja d'itineraris, reparació de miradors, desmuntatge de l'observatori)	-
Seguiment de l'aprofitament de pastures i de les millores en forests públiques de l'àmbit del Parc.	-
Seguiment de les actuacions que es realitzen en el marc del conveni amb "La Caixa" per a la construcció comporta	-
Efectuar mesures de la conductivitat dels pous situats entre les conques del Fluvià i la Muga, municipis de Sant Pere Pescador i Castelló d'Empúries.	-

Conservació d'usos antròpics lligats a la biodiversitat**Gestió de l'ús públic amb objectiu fonamental de conservació**

Gestió de l'ús públic amb objectiu fonamental de conservació

Actuació	Despesa prevista
Senyalització i vigilància de la vegetació de dunes de Can Comes	-
Tasques de protecció de les dunes del marge dret del Fluvià, a la platja de Sant Pere Pescador (reposició d'estaques...)	-
S'ha continuat amb la prohibició de l'accés en bicicleta a l'itinerari del Cortalet al Mas Matà, alhora continuar el treball per aconseguir el nou vial per a bicicletes entre Cortalet i Sant Pere Pescador que, a més a més, facilitarà el recorregut integral en bicicleta des de Roses a l'Escala. (PEF)	-

Prevenició de riscos

Actuació	Despesa prevista
Prevenició dels riscos d'accident a la carretera de Castelló a Sant Pere (GI- 6216) amb la fauna d'ungulats entre el Rec Sirvent i el Rec corredor, a través de barreres d'olors i neteja perimetral.	-

5. Protecció i Conservació del patrimoni cultural i del paisatge**Actuacions de conservació i recuperació del patrimoni cultural**

Actuació	Despesa prevista
Neteja de l'ermita de Sant Antoni	-

Estudis i actuacions de conservació del paisatge

6. Serveis d'ús públic: informació, comunicació i educació ambiental

Informació per a visitants

Actuació	Despesa prevista
Contracte de serveis d'informació i educació ambiental a la població local	85.166,37 €
Integració de turisme al paisatge a partir de la Ruta dels Estanys. Manteniment de faristols descriptius de paisatge al llarg del recorregut, que informin sobre les closes, els salicorniars, els boscos de ribera o els cultius.	-

Educació ambiental

Actuació	Despesa prevista
Serveis d'educació ambiental inclosos al contracte conjunt amb la informació (veure més amunt), seguint el Programa de l'oferta pedagògica del PNAE i Dunes de Sant Martí d'Empúries	-
Programa de voluntariat, camps de treball, campaments de natura, esplais i agrupaments escoltes del Parc	-
Programa de visites i xerrades adreçades a la població local	-
Tallers infantils (Festival de les Aus)	-

Activitats

Actuació	Despesa prevista
2a Primavera Creativa	-

Divulgació i comunicació social

Actuació	Despesa prevista
Cartell anunciador i tríptics del Festival de les Aus	163,35 €
Manteniment i actualització de la pàgina web del Parc	-
Atenció als mitjans de comunicació	-

Publicacions

Actuació	Despesa prevista
Edició de Tríptics (lupa) del PNAE	-
Edició de fulletons dels itineraris 1, 2 i 4 del PNAE	-
Edició de tiquet aparcament	440,00 €
Edició de tríptics Concurs de pintura Albert Ramon	188,41 €
S'ha incorporat com a Itinerari del Parc, l'itinerari de Mig de Dos Rius de Sant Pere Pescador (Itinerari núm. 5)	-
Col·laboració en publicacions científiques (UdG, Inst. D'Estudis Empordanesos, Quercus...)	-

Centre de documentació

Actuació	Despesa prevista
Tasques de catalogació del Centre d'Informació del PNAE	-
Gestió de la documentació	-
Tractament de la documentació	-
Difusió de la documentació	-
Dinamització de la documentació	-
Organització d'exposicions itinerants al Parc Natural	-

7. Creació i manteniment d'equipaments i infraestructures**Redacció de projectes, informes i propostes de despesa****Treballs de manteniment i millora d'equipaments i infraestructures**

Actuació	Despesa prevista
Contractació a Forestal Catalana dels treballs de manteniment d'infraestructures.	118.240,60 €
Caldera de biomassa	21.692,88 €
Remodelació dels baixos i sanitaris del Mas Matà	-
Reforç i reparació del pont flotant de la RNI "Els Estanys"	-
Instal·lació a l'Estany del Cortalet del control automàtic de nivell d'aigua	-
Tasques de manteniment del filtre verd i neteja i desbrossada del canal d'aportació d'aigües a l'Estanys del Cortalet.	-
Realització de diverses actuacions per la millora del sistema hídric als Estanys del Matà	-
Construcció d'un mecanisme de control de nivell automatitzat i biopermeable al rec Massona-Sirvent	-
Adequació biopermeable a la comporta del Rec del Mig.	-
Tasques de manteniment dels masos del Parc: El Cortalet, Mas Matà i Can Comas.	-
Tasques de manteniment dels observatoris, aguaites, les tanques i les àrees de lleure.	-
Neteja i manteniment manual dels recs i estanys de l'àmbit del Parc Natural.	-
Manteniment i reparació dels itineraris de la Massona i d'en Túries.	-
Adequació de l'itinerari de les Closes d'en Llovet i arrossars	-
Tasques de manteniment del tancament de les dunes protegides.	-
Tasques de manteniment anual del filtre verd a l'estany del Cortalet	-
Manteniment de camins als hàbitats tancats per a l'accés del servei de control de mosquits i de la brigada del Parc	-
Desbrossament de la vegetació als vorals i manteniment de la barrera d'olor a la carretera de Castelló a Sant Pere en els trams de risc d'accidents per ungulats.	-
Neteja de tubs i recs del sistema d'aigües dels estanys del Matà	-
Treballs de substitució dels motors de gasoil pels motors elèctrics als estanys del Matà.	-
Treballs de manteniment i millora del sistema de bombeig als estanys del Matà.	-
Reparació del parallamps de les torres Senillosa al Matà	-
Reparació estructural de la caseta de control de l'aparcament del Cortalet.	-
Iniciar la reforma dels antics magatzems del Mas Matà per a ús d'educació ambiental.	-
Instal·lació d'accés per a discapacitats físics a l'aparcament del Cortalet.	-
Reforma del sistema de distribució i inundació d'aigües dels estanys del Matà amb la construcció d'arquetes i comportes.	-

Servei de recollida de cadàvers d'animals salvatges morts dins de l'àmbit del PNAE	1.880,14 €
Servei de vigilància de l'aparcament del Cortalet (fundació MIFAS de disminuïts físics de Girona)	20.238,67 €
Reparació de camins dels itineraris de l'entorn de l'estany del Matà	-
Millora i actualització de la senyalització del PNAE	-

8. Desenvolupament local sostenible

Ordenació dels recursos naturals

Actuació	Despesa prevista
Control dels senglars i daines a les Reserves Naturals Integrals, amb col·laboració per a fer les captures per part dels Agents Rurals	-

Foment i suport a les activitats econòmiques tradicionals

Actuació	Despesa prevista
Línia d'ajuts a ens locals *	-
Ajuts a particulars i famílies *	-
Ajuts a associacions i entitats sense ànim de lucre *	-
Ajuts a empreses *	-
Gestió de l'aqüífer de la Muga	-
Suport per a la dinamització de la Cooperativa de Castelló d'Empúries com a referent de producte cerealístic local del Parc Natural coordinat amb el tècnic de l'ADV en cereal.	-
S'ha fomentat la ramaderia ecològica i les races autòctones per a la gestió ramadera de les closes i confeccionar un equip de treball entre ramaders, el PNAE, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentaria i l'UAB.	-
Assessorament tècnic per agricultors i ramaders: ordenació i organització d'explotacions agràries; orientació sobre el sistema d'ajuts i tramitació; assessorament i conversió de les produccions (ecològica, integrada i agricultura de conservació).	-

Gestió i recuperació de les closes de titularitat pública del Parc Natural.	-
Mesures agroambientals. Gestió de les zones humides incloses en el conveni RAMSAR.	-
S'ha continuat amb el projecte de producció de pa a l'entorn de l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries amb la producció de cereals a l'espai agrari del Parc Natural	-
Organització dels Ecomercats de Castelló d'Empúries conjuntament amb l'ajuntament i l'Ecomuseu Farinera de Castelló.	-

* Durant l'exercici 2012 no s'ha convocat cap ordre d'ajuts

Foment del turisme de qualitat

Actuació	Despesa prevista
Col·laboració i participació en l'Associació Alt Empordà Turisme	-
Sessions informatives per al sector turístic local	-

9. Participació social

Voluntariat

Actuació	Despesa prevista
Atenció i coordinació amb els grups de voluntaris o entitats amb interès en col·laborar amb el Parc Natural	-

10. Relacions i col·laboracions institucionals

Amb administracions locals

Actuació	Despesa prevista
S'ha col·laborat en la reactivació de la producció de pa a l'entorn de l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries	-
Participació a Castelló d'Empúries: Junta Rectora de l'Ecomuseu de la Farinera, Comissió de Medi Ambient i Pagesia, Festa dels Cortals...	-
Col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló d'Empúries en la campanya del 4x4, que agrupa els recursos de més atracció turística del municipi. S'ha activat l'agenda d'activitats del parc amb el web de Castelló d'Empúries.	-

S'ha continuat amb les gestions amb els Ajuntaments de Castelló i Sant Pere i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà per a l'elaboració del projecte i l'execució de les obres del carril-bici Castelló – Sant Pere	-
Participació en la Fira del Paisatge als municipis de la Serra Verdera	-

Amb administracions a nivell català

Actuació	Despesa prevista
Col·laboració amb altres espais naturals protegits	-

Amb administracions a nivell internacional

Actuació	Despesa prevista
Divulgació dels documents i materials en relació al Conveni RAMSAR de les zones humides.	-

Amb universitats i centres de recerca

Actuació	Despesa prevista
Conveni amb la Universitat de Lleida per a la realització de pràctiques d'estudiants d'enginyeria forestal (Becaris)	2.075,00 €
Col·laboració amb centres docents (universitaris, centres de secundària i Cicles Formatius) per a pràctiques i projectes de recerca	-
Col·laboració amb la Universitat de Barcelona amb conferències sobre el funcionament del Parc Natural als estudiants de Ciències Ambientals i Biologia.	-

Amb associacions i entitats sense ànim de lucre

Actuació	Despesa prevista
Contactes amb les societats de caçadors locals i suport tècnic.	-
Col·laboració per a la creació, elaboració i monitorització del Programa Arrelat	-
Accions de col·laboració del Parc amb l'APNAE, l'IAEDEN, l'Ateneu de Girona, els Amics de les dunes de la Mediterrània, els Minyons Escoltes...	-
Seguim formant part de la Junta, amb veu i vot, de l'Associació Alt Empordà Turisme i col·laborem en les taules de treball de la xarxa de senders de Garrotxa, Ripollès i Alt	-

Empordà – Itinerànnia.

11. Vigilància

Actuació	Despesa prevista
Col·laboració amb el Cos d'Agents Rurals en la vigilància del Parc	-
Vigilància i control de la prohibició de l'ús de la bicicleta per part dels visitants a l'itinerari 1 del Parc (El Cortalet – Matà)	-
Vigilància i control dels usos d'acampada dels diferents càmpings dels municipis de Sant Pere Pescador i Castelló d'Empúries, dins l'àmbit del Parc natural.	-
Vigilància i control de l'estat de l'itinerari de Mig de Dos Rius.	-

12. Gestió administrativa i econòmica

Gestió de les despeses ordinàries de funcionament

Actuació	Despesa prevista
Manteniment dels observatoris, aguaites, les tanques i les àrees de lleure	3.417,77 €
Manteniment del Mas Matà	9.056,91 €
Manteniment del Cortalet	2.441,13 €
Caldera biomassa	21.692,88 €
Manteniment dels aparells de calefacció	693,23 €
Manteniment de maquinària i eines del parc	1.260,74 €
Manteniment de vehicles (tractor i altres)	1.441,76 €
Manteniment de sistemes d'alarmes i vigilància electrònica	604,54 €
Manteniment d'instal·lacions elèctriques i aigües	-
Manteniment equips d'incendis	589,32 €
Manteniment de pantalles tàctils	-
Manteniment d'equips d'oficina	29,75 €
Adquisició de material d'oficina no inventariable	280,73 €
Despeses d'atencions protocol·làries	404,39 €
Despeses de transports i missatgeria	133,69 €
Despeses de l'apartat de correus	56,90 €
Despeses de productes farmacèutics i veterinaris	37,61 €

Despeses en productes alimentaris, queviures (animals)	267,65 €
Despeses vestuarinpersonal manteniment	297,80 €
Despeses en carburants de calefacció	3.954,14 €
Despeses de materials de ferreteria i construcció	1.178,85 €
Renovació de subscripcions a diaris i revistes	74,00 €
Despeses en carburants per a motors i maquinària agrícola de manteniment	2.144,93 €
Altres subministraments (diversos venda i altres)	4.430,45 €
Altres despeses diverses	341,00 €
Avaries i altres imprevistos	-
Gestió del Règim d'Autonomia Econòmica, introducció de dades amb l'aplicació GAE, elaboració de declaracions tributàries, elaboració expedients, llistats intervenció...	-

Tramitació d'expedients de despesa de funcionament al Departament

Actuació	Despesa prevista
Tramitació d'expedients de gestió econòmica amb el DAAM.	-

Expedients d'inversions del Departament

Tramitació de convenis i acords de col·laboració

Actuació	Despesa prevista
Conveni amb "La Caixa": CIRE – Comporta	40.000,00 €

Redacció d'informes preceptius

Actuació	Despesa prevista
Tramitació d'informes en relació a construccions i altres obres al PNAE.	-

Autoritzacions

Actuació	Despesa prevista
Tramitació d'expedients d'autoritzacions de captura d'espècies cinegètiques (daines, senglars, tórtres, ànecs, etc.), i expedients d'autorització per a l'entrada a les Reserves Integrals.	-

Registre de documents

Actuació	Despesa prevista
Registre de 728 documents a les oficines del Parc: 371 documents d'entrada i 357 de sortida	-

Altres

Actuació	Despesa prevista
Gestió de l'arxiu de les oficines del Parc	-
Tramitació de comandes de material divers al Departament	-
Redacció, i elaboració de les actes de la Junta de Protecció	-
Gestió de les bases de dades	-

